

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's

League of America, Inc.

909 N. Franklin Street

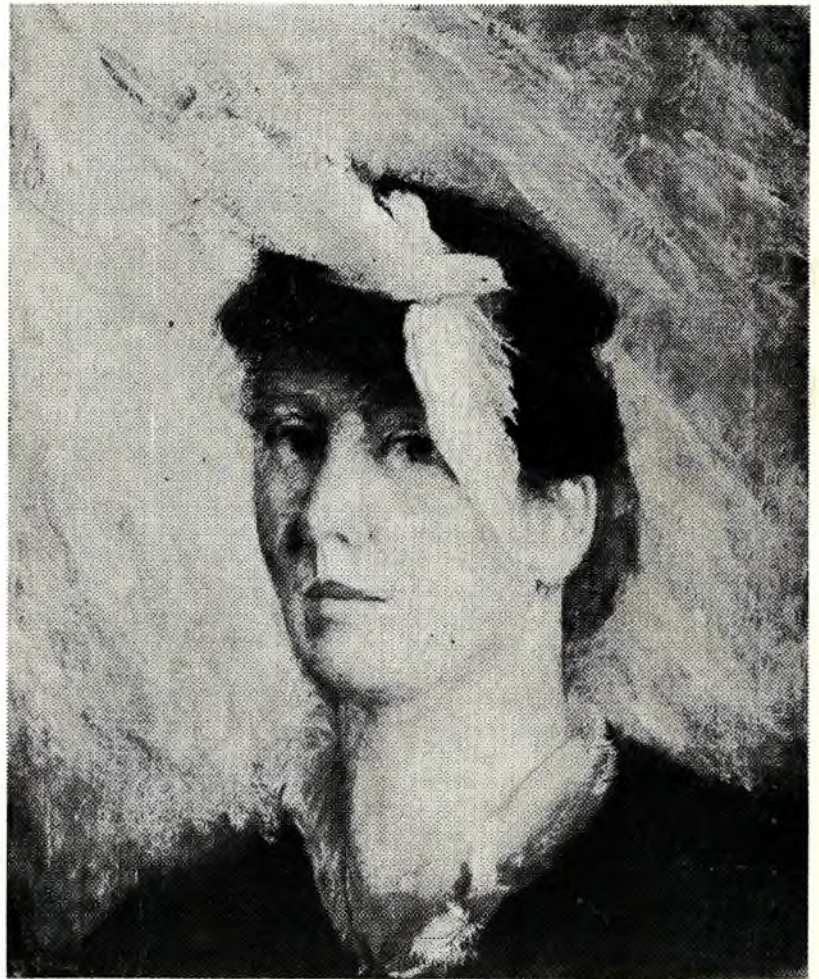
Philadelphia 23, Pa.

Лютий

2

February

1960

Людмила Морозова — автопортрет

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XVII. ЛЮТИЙ Ч. 2.

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпняРедагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуняк, Марта Тарнавська і Марія Юркевич.Листування й передплату висилати
на адресу:909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.Річна передплата в США й Канаді
від січня 1959 ..... \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 900 фр.
Поодинокое число 45 центів

OUR LIFE

VOL. XVII. FEBRUARY No. 2

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
Phone MA 7-7945Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 900 francs, per year.Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

Подорож у нутро землі (Journey to the Center of the Earth). Пригодницький фільм на підставі повісти Жюль Верна. — Грають Джемс Мейзон і Арліна Дел. Нанизано багато неймовірних пригод, що кінчаються щасливо.

Бій на Коралевому морі (Battle of the Coral Sea). Історія підземного човна, що з різними пригодами здобуває цінні відомості для американської фльоти.

Невірний (Beloved Infidel). Грають Грегорі Пік і Дебора Кер. Історія талановитого письменника й бідної дівчини, які знаходять себе. У фільмі увидатнюються особливо акторські здібності Піка.

Народились для кохання (Born to be loved). Грає Гюго Гас.

Весела комедія, в якій учитель співу й молода швачка знаходять своє щастя.

Собака (Dog of Flanders). Грає Дейвід Лел.

Флямандський хлопець рятує собаку, а та допомагає йому потім у дальшому житті.

Зміст:

Л. Мурович: Поклін
За єдність українців у вільному світі
Г. Коцик: Тримаймося традиції
мгр. М. Головата: Як чи коли
святкуємо?
Н. П.-Ішук: До шукань молоді
Успіхи жінок
Нова Гол. Управа США
Н. Мостович: Різьбимо душу
О. Русова-Базилевська: Почерез Збруч
Л. Бура: Чародійка віолончелі
Л. Б.: Приятелька молоді
Ната: При громадській роботі
О. Рудакевич: Мені однаково...
Л. Б.: Напередодні 8. березня
О. З.: Новий почин
Ч. Ч.: Посуд і кухонне приладдя
Г. Франко-Ключко: Наше харчування
Віра Ке: Модний порадник
Віра Ке: Пахощі
Вишивані завіски
Г. Чернь: Тато розказує, Лесик
слухає...
Л. Полтава: Наш песик
О. Цегельська: Самбу, молоденький
лев

На обгорці:

Автопортрет Людмили Морозової
із недавньої її виставки картин

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА

КООПЕРАТИВА

„Самопоміч“

у Філадельфії

— поширює ідею систематичної
ощадності— сприяє й допомагає в розбудові
нашого промислу й торгівлі

PHILADELPHIA

“SELFRELIANCE”

FEDERAL CREDIT UNION

813 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.

Tel. WA 2-1354

Умови

позики

Кооператива має три роди
позичок з уваги на опроцентування, а саме:1. Промислово-торговельні та лікувальні позики із
зниженим опроцентуванням
— на 8%.2. Студійні та забезпечені
власними уділами позики —
на 6%.3. Моргеджові позики: для
тих, хто платить за реальність 33% готівкою — на 6%, а для тих, хто платить готівкою половину належності (50%) або більше — на 5%.

Загальна процентова стопа в нашій Кредитовій Кооперативі знижена до 10%.

ПОКЛІН

Веднанні духа, як одна родина
Любов'ю злучені в ланцюх терпінь,
У рідний Край — з далекої чужини
Відаймо наших страдницям поклін.

Тим іменам мільйонів — у заграві
Доби, що прагне їх крові і сил,
Тим незаписаним ще в книзі слави,
Хоч їх життя — це ряд живих могил.

Селянкам-матерям, що до дитдому
Малят забрали їм в злобі кати,
Щоб, як ударниці в поході ланковому
Їх у ярмо колгоспне запрягти.

І робітницям в шахтах і в заводах,
Що в голоді дають кривавий літ,
Усім, що в ранах нашого народу
Тривожним покликком гукають в світ.

Всім трудівницям умовим в змаганні,
Що на терези вірної ваги
Кладуть у жертві сили всі останні,
Як пут духових явні вороги.

І сестрам всім, що в тюрмах, на засланнях
Під свист бичів — корчують дальний схід,
Усім, що в лісі у рядах повстання,
Що їм не шкода сил і юних літ.

Ї Тобі, кохана Ненько — Україно
І прапору, що кличе завжди в бій —
На всіх широких просторах чужини
В громаді ми поклін даємо свій.

Бо вірні ми Тобі свята й розп'ята
Й народу, що безсмертний, як і Ти,
А в нашій тузі, праці і в завзятті
Веде нас ваше світло до Меті.

Лариса Мурович

За єдність українців у вільному світі

(Перед Світовим Конгресом Українців)

Скликання Світового Конгресу Українців набирає щораз то більшої актуальності. Давня ініціатива ПАУК-у (Панамериканська Українська Конференція), передискутована на минулому конгресі УККА, наново видвигнена та ухвалена в резолюціях торічного конгресу Комітету Українців Канади у Вінніпегу — стала актуальною серед українців у вільному світі.

Дня 31. січня ц. р. відбулась у тій справі спеціальна нарада представників українських організацій у ЗДА з ініціативи УККА. В загальному одобрено цю ініціативу і йдеться тепер про базу скликання конгресу. Виринає запит, чи конгрес має принести консолідацію чи координацію всіх громадських або політичних чинників.

Українське жіноцтво має в цьому вже багатий досвід. Опираючись на підготові й успіхові Світового Конгресу Українського Жіноцтва, що відбувся в 1959 р., можемо сміло твердити, що бажання об'єднання серед українців у вільному світі є таке глибоке і потреба його в добу проникання советських впливів у нові континенти така велика, що Світовий Конгрес Українців не тільки можна перевести — але можна перевести його з великим моральним успіхом. Наші громадсько-суспільні чинники напевне можуть зговоритись, а моментів, що нас лучать у праці, є дуже багато. Адже всі ми живемо й діємо для збереження української спільноти у вільному світі та для допомоги у визвольних змаганнях Батьківщини. Конгрес може скрипити нас у цьому напрямку і дати напрямні дії. Тому ціллю його повинно бути об'єднання всіх громадських установ у вільному світі для координації праці.

Оцю думку й висловила голова СУА п-ні Ол. Лотоцька, наша представниця на вище згаданій нараді. Загроза гасел коєкзистенції, проникання советських впливів та визвольні рухи серед колоніальних народів кажуть і нам міцніше гуртуватись. Для цього найкращу нагоду може дати Світовий Конгрес, що збере провідних громадських діячів і стане висловом їх думки і змагань.

Тому вважаємо, що скликання Світового Конгресу Українців може створити силу, яка нам потрібна у нашому дальшому змаганні.

Наші проблеми

ТРИМАЙМОСЯ ТРАДИЦІЙ

Цінна стаття п-ні М Кейван зворушила мене до глибини душі. Це не тільки сором, а й біль з приводу ще одного роз'єднання нашої спільноти. Доказ, як мало ми — свідомий і вироблений нарід.

Життя — це боротьба і ми мусимо вперто йти до своєї цілі, вірні своїм прадідівським звичаям. Зміну календаря, якщо вона потрібна, може вирішити законом тільки українська держава.

Президент Ајзенгавер сказав, що добрим американським громадянином є той, що є карним членом своєї нації і шанує її стародавні звичаї. А наша спільнота тепер дійшла до того, що святкує два Різдва.

А рідний край? Усі там святкують, хоч скрито, Різдво 7. січня, сподіючись, що й ми духом разом із ними. А ми поспішилися відсвяткувати скорше, бо нам так вигідно!

Я працювала свого часу у фабриці з чужинкою, яка носила все хрестика на шиї. З часом оповіла мені, що вона вихрещена єврейка, а її чоловік італієць. Як же здивувалась я, коли на судний день вона не прийшла до праці! Розказала мені, що ця традиція в її домі закорінена й вона не може себе перемогти, щоб працювати в той день. І я завважила тоді, скільки людей бракувало в фабриці. Були такі, що зовсім себе євреями не почували, мови не знали, а той день таки святкували.

Яка рада сьогодні? У боротьбі здобудеш право своє. Тримаймося своєї традиції і святкуймо українське Різдво так, як святкували наші батьки й діди.

Теодозія Коцик

ЯК ЧИ КОЛИ СВЯТКУВАТИ?

П-ні М. Кейван у своїй статті „Мамо, коли українське Різдво?“ розворушила цілий рій думок, хоч свого власного становища не висказала. Тому хочу тут поділитись

своїми думками, згідно з якими я дійшла вже до певного висновку.

На мою думку — не таке важне, коли ми будемо святкувати свята, а важніше, щоб ми відсвяткували їх гідно та з задержанням усіх наших гарних традицій. Треба, щоб наші діти пережили чар наших свят, як довго ми можемо його їм передати.

Ми знайшлися серед чужого народу й мусимо хоч-не-хоч зживатися з його звичаями. Однак нашим обов'язком є заціпити в душі наших дітей усі наші традиції.

Оскільки трудніше відсвяткувати Різдво на 7. січня, коли ми зайняті працею чи в школі! На праці не завжди можемо звільнитись на той день, а й дитина мусить у школі звільнятись. Мусить вияснювати

цікавим товаришам, чому то так, коли вже всі його відсвяткували? Дитині це не дуже то зрозуміла різниця між календарем Юліанським і Григоріанським, і нераз вона у клопітливому положенні.

Працюючі також у трудному положенні. Свято 25. грудня призначене державою, отже всі сидимо вдома і можемо все згідно з нашими звичаями приладити і відсвяткувати.

Хтось може сказати, що ми — політична еміграція — не сміємо втрачати того, що давніша еміграція зберегла. А це не можна вважати втратою, а радше поправкою, зрівнянням обох календарів, що вже давно повинно було статися.

Мр. Марія Головата

КОНГРЕС МІЖНАРОДНОЇ РАДИ ЖІНОК В ІСТАМБУЛІ, ТУРЕЧЧИНА

В „Нашому Житті“ за січень 1960 року, писали ми про Конгрес Міжнародної Ради Жінок, що відбудеться дня 22. серпня ц. р. в Істамбулі.

На Річних Зборах Головної Управи СУА, що відбулись у січні ц. р., розглянено цю справу й вирішено взяти участь у Конгресі, висилаючи свою делегатку. Цього вимагає тяглість наших взаємин із Міжнародною Радою Жінок, та Національною Радою Жінок Америки, яка включала дотепер представницю СУА в склад своєї делегації (на Конгресах у Гелсінкі й Монтреалі).

Важлива також репрезентація на міжнародньому ґрунті, де наша делегатка має змогу інформувати про Україну та нав'язує цінні контакти. Тут ідеться ще про контакт із зорганізованим жіноцтвом Туреччини та нав'язання можливої дальшої співпраці.

Підготовка матеріалів для цього Конгресу та кошти поїздки делегатки вимагають певних фондів.

Відділи СУА памятають, що 1954 р. була проголошена збірка на кошти висилки делегатки СУА на Конгрес Міжнародної Ради Жінок в Гелсінкі, Фінляндія. Цю ідею прийняли Відділи з ентузіазмом і зложили свої обильні дари.

Престіж СУА вимагає, що участь делегатки СУА в Істамбулі була запевнена, тому, згідно з ухвалою Головної Управи СУА проголошено збірку, яка повинна обхопити всі Відділи і членство СУА. Не сміємо пропустити цієї нагоди до виступу на міжнародньому ґрунті.

Нехай не буде ніодного Відділу чи членки СУА, що не зложила б свого датку на ту ціль!

ОЛЕНА СЛЮЗАР, секретарка

ОЛЕНА ЛОТОЦЬКА, голова

НЕ ЗАБУДЬТЕ вислати Ваш Національний Даток до УНФонду
Ukrainian Congress Committee of America, Inc.
302 West 13th Street — New York 14, N. Y.

До шукань молоді

В часописі „Сучасна Україна“ ч. 24 появилася стаття Дарії Гасюк „Українська молодь у вільному світі“, в якій авторка пробує кинути світло на нову ідеологічну настанову дозрілої вже молоді. Думки тієї статті в формі доповіді були виголошені на Сесії Молоді Конгресу СФУЖО, що була самостійною сесією молодого жіноцтва, не охопленого ніякою жіночою організацією. На Студійних Днях Конгресу висловилась також Комісія Молоді, подаючи свої окремі думки. Маючи однаке опублікованою саме статтю Д. Гасюк, спробуємо розглянути її головні твердження та висловитись до них.

1. Авторка відкидає погляд про асиміляцію нашої молоді в розумінні захоплення зовнішніми ефектами американського життя.

2. Вона визнає два ідеали, як каже: державної незалежності та демократичного устрою.

3. Уважає, що між генерацією 30-тих років і сучасною молоддю є світоглядні різниці, які можна окреслити в паралелі: молодь 30-х років, як продовження генерації нашого відродження, прагнула доказати своїм завзятым патріотизмом незломність духа свого народу, непризаного зовнішнім світом. Сучасна ж молодь не має потреби такого скрайнього патріотизму, бо доказати існування України можна вже самою наявністю її імени в списку народів ООН.

4. Про Україну мало знають у світі, але й ми про багато країн також мало знаємо.

5. Утотожнювання державної незалежності з абсолютною суверенністю, панівне в 20-их і 30-их роках заступається в свідомості молоді думкою про понаднаціональну світову організацію, себто ідеєю неповної суверенності нації, що стає конечністю. Стимулом до такого твердження є також і нові технічні досяги людини в космосі.

6. Молодь 30-тих років на рідних землях, живучи в поневоленні,

конкретно відчувала цей стан. Сучасна молодь сприймає це розумово і теоретично. Для неї Україна — це „фікційний корінь“, бо ця молодь сама в наслідок обставин безгрунтянська. Вона поєднує в собі два світи: східньо-європейський і американський.

7. Настанова молоді до ідеї націоналізму є негативна. Молодь має відразу до наявних у свій час тоталітарних рис у цім напрямі. Тому в реакції своїй, в пошуках за свободою, одиниці звертаються до ідеї інтернаціоналізму, що забезпечує міжнародно справедливість, права нації й одиниці.

Це головні тези статті. Думки тут висловлено вільно й широко в них позначений скепсис людини, що шукає нових, нею чи життям зревідованих правд, і це саме і є вартісне в статті. Ідеологія складається з постулатів, до яких людина дійшла в наслідок болючих і довгих шукань і якщо наша молодь стає на цей шлях, має відвагу зударитись із хвилями минулого й сучасного, та викресати з тих ударів іскру нової віри, спасенної для її буття і для буття її нації, то це треба широко вітати. Коли ж людина зупиниться на тих перших кроках, задекларує самопевно свою завершеність і заскититься в статичній байдужності до ходу духового життя нації, то тоді це сумний прояв духового декадентства. Однак так чи інакше зустріч із життям неминуча, з життям, що не починається з сьогоднішнього дня, що триває непереможно в сферах духа, не зважаючи на біологічну дочасність творців його.

І в українській нації набрало духове життя своєрідних внутрішніх форм, на підставі чого творяться ідеології, як системи вартостей. При зустрічі навіть протилежних ідеологій у сфері духовости однієї нації, якісь постулати можуть прийнятись, якісь відпадають. У чесній грі незраз ревідується власні твердження в ім'я вищої мети — Правди. Саме такий духовий контакт і

маємо на увазі, коли висловлюємось на тему даної статті, виключаючи заздалегідь думку про накидання „штампів“ на свободу мислення.

Увагу належить приділити накресленій у статті паралелі між молоддю 30-их років і сучасною; там вона відчувала конкретний гнет ворога і хотіла доказати перед світом незломність духа нації, тут вона вже цього не потребує, бо, мовляв, Україна признана світом участь в ООН), в висновку: скрайній(?) патріотизм непотрібний. Заторкнені тут уже ідеологічні моменти з системи вартостей, не тактична сторона справи. Конкретне відчуття чи невідчуття на власній шкірі ударів ворога не може бути ніякою причиною до принципової зміни поглядів. Адже поневолення не стало менш загрозливе, ані менш імпульсивне в своїм наступі; воно змінило свої форми лиш частково, лиш у тактиці, а не в суті. Якже можна б у відповідь міняти істотність нашої настанови? Коли історичні обставини змінились, і ми, і діти наші повинні говорити про зміну тактики спротиву, а не міняти основи національної настанови. Доля української нації є доля нас усіх — тут чи там — однаково. Вона загрожена в своїх основах: в біологічному і духовому змислі, тому не може бути мови про пониження завзяття в спротиві ворогові. Коли ж наш спротив на цім етапі не збройний і не мусить тут ховатись у підпілля, то не ознака, що він має втратити на силі. Та й саме ці обставини накладають на нас не менше тяжкі обов'язки. Висловлювати собі „дозвіл“ на зменшення патріотизму, оправдуючи це фактом нормального членства Радянської України в ООН, це санкціонувати байдужність, холодність до великої ідеї свободи української нації, це понижувати тонус національної стержковости, повільне здавання без бою. Патріотизм — це любов до батьківщини, як може

бути вона скрайна? Чи як може бути вона за велика? Для справжньої любові немає меж і мірил.

Адже всі знають, що фасад „Радянської України“ при овальних столах ОН — це повторення версій потьомкінських сіл на велику міжнародню скалю. І не нам заспокоювати себе наявністю в списку членів ОН назви „Україна“ та посянувати невідомість України в світі „об’єктивними“ ствердженнями, що й ми, мовляв, не знаємо нічого про Камбоджу чи Люксембург; ми знаємо, що не лиш обставини, але й ми самі як загал винні в тому.

Друге спірне твердження — це видвигнення ідеї коспополітизму й інтернаціоналізму понад ідею націоналізму. Леліяти думки про понаддержаву, не маючи самостійної держави, — це навіть теоретично нонсенс. Про існування чи творення світової понаддержави можуть рішати окремі суверенні рівноправні держави; отож, щоб бути інтегральною частиною якогось усесвітнього творива, треба бути самому рішачим суверенним чинником, не чийсь „пйонком“ на шахівниці. Тому то заколисувати себе чи інших — витканими в повітрі, без реальних основ, фразами про міжнародню справедливість, світовий мир, приязнь народів ітд., що мали б виповнити собою поняття інтернаціоналізму в його ідеальній формі — це щонайменше запаморочувати себе неіснуючими, або заслонювати зір свої міражами далекого майбутнього і в наслідку відтягати себе від цілей першої ваги на етапі сучасності.

Невже наша молодь так мало реалістично наставлена до життя, щоб можна її підозрівати в тому, що вона здивилась на літаючого „спутника“ в просторах і втратила вже ґрунт під ногами? А до такого висновку схиляються тези статті, читаючи в ній про втечу молоді від націоналізму до інтернаціоналізму. Адже на цім етапі життя й розвитку національних спільнот у світі саме націоналізм із своїм ідеалістичним ідеологічним підґрунтям — у зміслі становлення нації свобідної волею своєю в собі притаманних формах і правного відстановлення законів Божих і людських у її межах — і є тим

живучим і багатим у потенційну енергію духовим двигуном, чому свідченням служить розпад колоніальних імперій, ріст національних організмів у світі. Це і є реалітет для світу і для нас, бо на чому іншому можна базувати думку про розпад московської імперії, як не на ідеї встановлення національних суверенних держав? Чи і як буде рішатись у будучому думка про світову понаддержаву — це справа не нашого етапу життя, а віддаленого майбутнього. Рецидиви минулих проявів загостреного шовінізму чи рис тоталітаризму, перенесених подекуди й на український ґрунт, не повинні жахати нас уже через те саме, що вони чужі українській духовості, а не суттєві для самого ідеалу націоналізму в його теоретичних основах.

Україна — тут думаємо все українство в цілому — спроможна поєднати в собі ідею націоналізму й демократії, бо це заложене в характері її духа від часів Княжої Русі, і Україна дотепер собі в тому не зрадила, бо це духовість її. І даремно скептики дошукуються її слабости в тому. Українська духовість сильна, бо сильний в ній її ідеалізм, що закорінений так в її етиці, як і в організованім вияві. І коли вміло читаємо історію, відчуваємо проникання цієї ідеології в усе життя нашої все ж ще молоді нації, що й дотепер ще далеко не дійшла до вершин свого ставання. Струси й суперечности, що виринають на її шляху, це її пробні камені, об які оббивається її хід, не позбавлений трагізму, та зарозом і сили.

Успіхи жінок

Англійські часописи щораз більше говорять тепер про четверту жінку біля свого престолу. Це княгиня **Марина Кенту**, що досі стояла в тіні.

Вона походить із грецького королівського роду, з якого вийшов теж чоловік королеви Єлисавети Пилип. Її одруження з князем Кенту викликало було свого часу багато шуму. Хоч такі подружжя постають звичайно з договорення королівських родин, проте в цьому випадку промовило й серце. Марина була дочкою грецького князя, що жив на вигнанні. Вона не була окружена блиском пишного двора та полонила князя Кенту своєю вродою і чаром.

По його наглій смерті, що настала під час війни в катастрофі літака, княгиня Марина жила доволі відосібно, віддаючись вихованню своїх дітей. І хоч вони вже увійшли у світ, як дорослі люди, проте про їх матір мало згадували.

А тепер і княгиня Марина здобуває собі загальне признание й повагу. Королева притягає її до деяких репрезентативних функцій та радиться їй в різних справах.

***

Постать мисткині **Людмили Морозової** вже відома нашим читачкам. У 1955 р. вона відкрила свою студію в Джамайці біля Нью Йорку. Подаючи огляд цієї події, як і розмову з нею, ми накреслили в загальному її життєвий шлях.

Недавно тому пробігла кризь нашу пресу вістка про виставку, яку влаштувала Людмила Морозова спільно з Сергієм Литвиненком у Літ.-Мист. Клубі в Нью Йорку. Вже вдруге дає мисткиня підсумки своєї праці впродовж останніх літ. Цей великий перегляд її творчих шукань і зусиль, розміщений в обох залах Клубу.

Людмила Морозова працює, як учителька у двох американських мистецьких школах. Це не тільки заробіткова, а й творча праця, в якій мисткиня знаходить живий контакт із своїми учнями. Між її учнями є теж українці, що вистають під її вмілою рукою. Їх успіх вона з ними переживає.

На виставці переважають пейзажі. Групки дерев, самітні плеса, лагідні узбіччя. Тут і там портрети чи квіти. „Найбільше люблю малювати портрети, — каже Людмила Морозова, — та повірите, що немає на те часу? Адже без сеансів не обійдеться...“

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1960

Із Річних Зборів Гол. Управи СУА у Філадельфії:

Сидять зліва до права: пп. Антонія Кульчицька, Олександра Різник, Олена Гординська, Катерина Пелешок, Олена Лотоцька, голова, Стефанія Пушкар, Євгенія Дубас, Анна Сивуляк, Ірина Качанівська. — Стоять зліва до права: пп. Марія Ржепецька, Іванна Рожанковська, Ганна Білінська, Осипа Грабовенська, Ірина Кашубинська, Марія Величко, д-р Євгена Єржківська, Марія Баб'як, Ірина Петрівська, Лідія Бурачинська, Оксана Кравченко, Кекилія Гардецька.

The Annual Meeting of the UNWLA Board in Philadelphia, Pa.

Нова Головна Управа СУА

Дня 23. січня з'їхалась у Філадельфії Головна Управа СУА, вибрана на XII. Конвенції. Вперше зустрілись тут давні і нововибрані членки, що вестимуть організацію впродовж найближчих трьох літ.

XII. Конвенція намітила напрямні на чергову каденцію і встановила нові рядки, ухвалюючи новий статут. Оце й мали розглянути Річні Збори. На першому бо зібранні Гол. Управи треба було намітити пляни праці.

Згідно з новим статутом у Річних Зборах взяли участь — голови Окр. Рад. Як репрезентантки округ вони мали звітувати про їх стан, щоб Гол. Управа дістала погляд на ситуацію і її потреби.

Звіт про перебіг Річних Зборів вміщуємо в цьому ж числі.

І так впродовж двох днів гуділо в Домі СУА від жіночих голосів. Народи йшли від 10 год. ранку до пізнього вечора, з короткою перервою на обід чи вечерю. Першого

дня проводила ними голова Централі п-ні Олена Лотоцька, а другого містоголова п-ні Стефанія Пушкар. З радістю відмітили членки дбайливо утриману домівку Централі та її вивінування. Впродовж двох днів харчування відбулось заходами членок місцевої Окр. Ради, які подавали смачні обіди й вечері.

У Річних Зборах брали участь, як членки Екзекутиви — окрім вище згаданих — пп. Антонія Кульчицька, Ірина Петрівська, Анна Сивуляк, як референтки: Марія Величко, Анастасія Вокер, Осипа Грабовенська, Кекилія Гардецька, д-р Євгена Єржківська, Ірина Кашубинська, Оксана Кравченко, Марія Ржепецька, Іванна Рожанковська, як голови Окр. Рад: пп. Олена Гординська, Євгенія Дубас, Ірина Качанівська, Олександра Різник. Контр. Комісія: пп. Катерина Пелешок, Марія Баб'як.

Свою неприсутність виправдали:

п-ні Павлина Будзол із Дітройту, п-ні Іванна Бенцаль із Нью Йорку, п-ні Марія Крамарчук із Рочестеру, п-ні Олена Слюзар із Філадельфії і п-ні Олена Волянська з Клівленду.

ПОСИЛКИ ОДЯГУ

Ті Відділи чи членки, що вислали пачки уживаного одягу до Європи, одержали вже листи з подякою. Показується, що посилки придалися і з них радо користають. Особливо витані там дитячі речі. Але й із більших речей можна переробити на дитину, коли вони ще в доброму стані.

Тому прошу продовжувати висилку речей, але вибирати дбайливо, що саме висилати. Порто посилки коштує, отже шкода висилати речі непрактичні, вицвілі чи подерті. Із них невелика користь.

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Матері пишуть нам...

РІЗЬБИМО ДУШУ

Вже від років слідкую в пресі за статтями на виховні теми. Живемо в місцевості, де немає ніяких помічних чинників у національному вихованні дитини. Ні церкви, ні школи, ні Пласту чи іншої молодечої організації. Отже все виховання дитини залежить від родини, а передусім від матері, бо батько більшу частину дня проводить поза домом.

Дискусія на виховні теми в Нашому Житті мене застановила. Я могла б теж розказати дещо зі свого досвіду. А що редакція Н. Ж. прохала цього в мене, то й радо ділюся своїми думками.

У нас троє дітей (найстарший донечці 10 літ). Вдома говоримо, звісно, лиш по-українськи і стараємось не засмічувати своєї мови чужими словами. До цього привчаємо змалку своїх дітей. Обстановка нашої хати теж до деякої міри українська — вишивки, кераміка, дереворізьба, історичні та побутові картини, портрети Т. Шевченка, митрополита Андрея, тризуб — це має теж свій виховний вплив. Від дуже раннього дитинства вчимо дітей христитись і молитись по-нашому. В чотири роки починаю вчити дітей нашої азбуки. Це відбувається у формі забави, 5—10 хвилин (не довше, бо дитина скоро втомлюється), але щодня. Повіризувані літери укладаємо, осібно голосні, осібно приголосні, а потім беремось до складів, чи поодиноких слів. За рік дитина вже пише й читає букваря. Казочки мусять бути з малюнками, тоді в дитини більше зацікавлення. Казочки „Дзель Бом“, „Юрза Мурза“, „Телесик“, „Про ведмедя ласуна“, „Кравчиня Маруся“ стають улюбленою лектурою дитини.

Вона теж рада почути оповідання з уст мами. Ніхто так гарно не розказує казок до сну, як мама... Тими дрібними казочками мати різьбить душу дитини. Тоді то може вона заціпити в дитяче серденько любов до України та до

нашого славного минулого. Вже в зовсім малої дитини козак стає символом шляхетного лицаря, що його треба наслідувати. А мала дівчинка мріє стати звязковою, щоб принести важливі вістки партизанам.

В парі з казочками виховне значення має українська пісня. Діти радо співають „Подольночку“, „Літала сорока“, „Як прачки працюють“ і при цьому виконують вправи. Теж віршиків і деклямацій не можна поминути. Їх діти радо вивчають.

Так, здавалося б, вже підготована дитина в шість літ іде до школи. Входить у зовсім чуже середовище. Недосконале знання мови, невміння порозумітись з дітьми, дисципліна в католицьких школах викликають у дитини певне почуття меншевартості. Вона хоче в усьому дорівняти іншим дітям, їх наслідувати, щоб не звертати на себе уваги своїх ровесниць. І так по кількох місяцях побуту в англійській школі дитина опановує мову, без найменшої похибки проказує англійські молитви, а свої рідні, вивчені матір'ю від раннього дитинства починають „плутатись“. При забаві спочатку вкрадаються англійські слова, а потім і зовсім говорить до ляльок по-англійськи. Це явище було для мене прикре, але я не знеохочувалась. І не докоряла дитині. А з подвійною енергією взялась до праці.

Стала ще дбайливіше підбирати дитячу лектуру. Роздобула нові книжечки і стала сама їх читати дитині, пояснюючи кожен уступ. І так пізнала вона „Сина України“ й „У лісничівці“ вже в першій класі народньої школи. Мені хотілося відкрити перед дитиною інший світ. І це мені вдалось. Перші леди були проломані. Почуття меншевартості зникало. Навпаки — дитина почала гордитись своїм походженням. Вона відчувала, що знає більше від своїх ровесниць, що може й їм багато дечого розказа-

ти. І так відозвався в дитині зов крові, що його треба було піддержати й дати йому краще розвинути. Нагода до того прийшла скоро.

День першого св. Причастя. Ця хвилина закарбовується глибоко в душі кожної людини і лишає в серці п'ятно на все життя. Ми рішили, щоб наша дитина цю хвилину пережила в рідній церкві, серед своїх ровесниць. А найближча наша церква від нас 300 миль! Це наше рішення управа школи прийняла зі зрозумінням. І я завважила із вдовolenням, що наша доня прийняла це за річ самозрозумілу, що вона не може прийняти першого св. Причастя з дітьми латинського обряду. І цілком не чулась покривдженою, коли її товаришки, святочно прибрані, йшли гуртом до костела до св. Причастя, а вона ще мусіла місяць чекати, коли трапиться нагода нам усім поїхати до рідної церкви, де вона прийме св. Причастя разом з українськими дітьми. Навпаки — її це тішило й хвилювало. І коли ми всією родиною вибрались до тієї місцевості, то це для неї було ще більшим переживанням, бо вона бачила яким це святом для нас усіх. Прикро вразило нас лиш те, коли ми почули, що українські діти, а також виховниці до дітей, там говорили по-англійськи.

Моя дитина зрозуміла мої наміри. І так, як я, так і вона ставиться зовсім поважно до своєї, як вона називає, української школи. В міру інтелектуального розвитку дитини ширшає й обсяг науки і її програма. Переходимо всі ділянки українознавства. Моя доня пише українські задачі й дістає з них оцінки.

Дітям не бороню товариства шкільних товаришів поза школою, але його обмежую. Вони й так проводять сім годин у товаристві американських дітей. Отже треба якийсь час присвятити товариству своєї рідні, українській науці, як також шкільним завданням і музиці.

Дуже важливим чинником, що мені допомагає в вихованні, є Пласт. Хоч вони належать у ньому до самотніх членок, але з того членства багато морально користають. З якою нетерпеливістю

Почерез Збруч

(У 20-ліття смерті Софії Русової)

Моє дитинство у Києві, наскільки я його пам'ятаю, все пройшло під опікою бабусі. Спершу жили ми втрьох із дідом, а пізніше, коли дід помер у 1916 р., удвох із нею. Так застав нас 1918 р. В часі гетьманського перевороту, бабуня працювала у міністерстві шкільництва, де відала ділянкою дошкільного виховання. Часи стали спокійніші, транспорт наладнався і моя тітка Люба Ліндфорс, що жила разом із нами, рішила вивезти нас дітей, на село. Ішли літні вакації, хотілося відпочати й підкріпитись.

Родинний маєток Ліндфорсів, село Олешня, був на 60 верств віддалений від Чернігова. З радістю їхали ми туди і навіть не уявляли собі, що наші вакації протягнуться два роки. Почався большевицький наступ, фронт відступав і врешті ми опинились під большевиками. Не було змоги вернутися до Києва. Тітка Люба була лікарем і їй знайшлася робота, бо треба було їздити по селах до хворих. Як лікарка її большевики не чіпали, хоч часто налітали з трусами на маєток, забирали худобу. По сусідніх маєтках діялись страшні речі, поміщиків убивали, оселі палили. А в нас якось було спокійно, хоч обібрали нас з усього.

Аж ось в один день, зовсім несподівано, приїхала до Олешні ба-

щороку жде мала на цей день, коли може виїхати до літнього пластового табору! З яким захопленням потім розказує нам у хаті про таборі переживання, про ватру, про одержані відзнаки. А мені й самій приємно послухати і пригадати собі, як я також колись їздила на табори. З тією різницею, що я жила на рідних землях, а моя дитина так далеко від неї.

Це все, що давала нам наша Рідна Земля, мусить тут далеко від неї заступити нашим дітям своя власна родина. І ця родина є одним із найважливіших чинників у національному вихованні наших дітей.

Надія Мостович

буся. Уряд УНР був тоді у Тарнові, а баба не виїхала разом із ним, бо хвилювала її родина, що залишилась в Олешні. Та все ж вона не покидала думки виїхати заграницю, тільки я про те тоді нічого не знала. Як вона добилась до нас у такі тяжкі часи, — я й досі не знаю! Приїхала, щоб забрати нас із собою до Києва, а звідтіля далі, заграницю. Мабуть баба, як „старша в роді“, хотіла згуртувати своїх дітей і вивезти з большевицького пекла, а також, мабуть, хотіла глянути востаннє на своє рідне село, на свій родинний дім, де стільки літ жила вся її родина. Хотіла попроситися назавжди, бо передчувала, що вже ніколи цієї садиби не побачить. Але тітка Люба не хотіла їхати й залишилася з дітьми. Бабі не можна було довго затримуватись, щоб большевики не розвідали, що вона тут. Тому ми за кілька днів удвох вирушили в дорогу. Приїхали до Києва, але тут довго не затримувались. Баба працювала до Кам'яця Подільського. Там відкрився український університет, де баба дістала катедру професора педагогіки.

Нашу подорож до Кам'яця, що також не відбулася гладко, я слабо пам'ятаю. Життя наше там сяк-так наладналось, хоч часи були дуже тяжкі; большевицький терор був у повній силі і для української інтелігенції та ще й такої, що недавно брала участь у будові української державности, не було місця під владою советів. Баба читала лекції, а я вчилася в українській гімназії. Діставали мізерний „пайок“, харчі, на які важко було прожити. Електрики в будинку не було й ми уживали каганця на олію, при якому баба й писала свої лекції. Дров видавали дуже мало й через те в хатах не палилося як слід. Ми ходили з подругами в ліс збирати хмиз.

При університеті влада відвела велику площу під комунальні городи, де професори мусили відробляти певні години. Це була обов'язкова праця, бо по закінченні

видавали нам картки, на які отримувалось у загальній їдальні обід. Хто не відпрацював — обіду не діставав.

За гаслом „хто не працює, той не їсть“, я ходила за бабу відробляти і таким чином ми діставали з бабою один обід удвох. Який це був мізерний харч! Кожного дня „мамалига“, себто каша з кукурудзяної муки з різними підливами. Осінню нам видавали трохи городини. Не знаю, як довго ми були б це витримали...

Та в баби видно були свої пляни, з якими вона зі мною не ділилась. Я знала, що нам треба прямувати до Відня, де тоді вчився бабин син Юрій. Жив він там із першою жінкою Оленою та малим сином Романом. Але як перевести це діло — я собі не уявляла. За втечу закордон тоді карали розстрілом, отже все було дуже скомпліковане. Не знаю, як це баба комбінувала, бо була ще тоді підлітком (мені було тоді 13-14 років). Знаю, що баба вела переговори з якимсь дядьком з-під Кам'яця, що за гроші переводив людей через границю (через річку Збруч, на Скалу). Треба було мати гроші! Баба зібрала свої останні дорогоценності, що ще їй залишилися і рішилась на те.

Одного вечора, коли всі полягали спати, ми з бабою вилізли потишеньку з вікна, взяли з собою маленькі клуночки і вийшли на вулицю. Ходити вночі було тоді заборонено, отже ми скрадалися, щоб нас яканебудь патруля не зловила. Якось добрались ми до умовленого місця, де чекав нас той дядько з кіньми. Змірявши критично бабу, він закинув, що вона одягнена „по-панськи“ та ще й в окулярах! Куди такій втікати! Наказав скинути окуляри й накинув на бабу велику селянську хустку. Ми сіли на віз і поїхали у невідоме. Темно, зимно і страшно та рівночасно цікаво!

Якось пощастило нам проїхати, не зустрівши патрулі. Вже нічого не балакали, сиділи мовчки, а як

НОВІ ВИДАННЯ

Ірина Книш: ЖІНКА ВЧОРА І СЬОГОДНІ. Вибрані статті. Вінніпег 1958. Накладом авторки. Обкладинка Марії Гарасовської-Дачишин. Стор. 200.

Зі свого багатого журналістичного доріжку авторка уложила кілька циклів статей до загальної теми. Із цим їй надзвичайно пощастило. У трьох перших вона розглядає проблеми жіночого руху та видатні його постаті. А в двох дальших психологічні проблеми сучасної української людини, в тому жінки в першу чергу.

Можна дискутувати з тією чи іншою розв'язкою їх. Однак сам факт студіювання й наświetлення їх являється позитивом. А ще й зібрання цього в гарно оформлену книжку. У нашій публіцистиці, надзвичайно вбогій на того роду видання, це замітна поява.

Богдан Лепкий: МОТРЯ т. I і II, НЕ ВБИВАЙ, БАТУРИН, ПОЛТАВА т. I і II, історична повість. В-во Миколи Денисюка. Шикаго 1959. Мистецьке оформлення обкладинки Оксани Мошинської.

Врешті появилосся перевидання довго очікуваної трилогії Б. Лепкого. У 250-ті роковини битви під Полтавою це найбільше приступне наświetлення постаті Великого Гетьмана. Видання засоблене світлою автором і портретом І. Мазепи.

Поруч гетьмана найбільше уваги автор присвятив Мотрі, яку представив палкою і вдумливою українською патріоткою. **Л. Б.**

ЩЕ ПРО „ВУЛЬКУ“

Недавно тому я випадково наткнувся на повість Оксани Керч „Вулька“ у Вашому місячнику.

Місце дії цього оповідання мені добре відоме (бігав же я хлопчиком по Вульці!) тай особи, згадані там. Тому й дуже бажав би я зібрати всі примірники журналу, де воно міститься.

Висловлюючи свій подив для такого високого редакційного і змістовного рівня Вашого місячника та бажаючи більших успіхів у поширенні його, шлю Вам вираз глибокої пошани

Володимир Сторожинський

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1960

когось зустрічали, дядько сам відповідав. Приїхали вночі в село і мусіли там почекати на другого чоловіка, що мав нас вести пішки далі. Чекали ми доволі довго. Невідомо яка зайшла перешкода, але він не прибув на час. Раптом двері з гуркотом відчинились, а на порозі стали два червоноармійці з рушницями. Ми так і обомліли, почувши: „Товариш Русова, ви арештовані!“

Вивели нас надвір, посадили на віз, самі посідали по боках із рушницями і в дорогу до Кам'янця. Поскільки балакати нам заборонили, то ми з бабою сиділи мовчки. Кожна думала свою невеселу думу. Як це вони довідались? Хто зрадив?

До будинку ЧеКа ввели нас, як злочинців, під охороною червоноармійців. Комісар, що нас прийняв, був дуже ввічливий. Мене відпустили додому, а бабу затримали. Казали, що не надовго. І справді, баба незабаром повернулася додому, досить бадьора. Розказувала, що комісар умовляв її й дивувався:

— Товариш Русова, як це можливе, ви стара революціонерка і втікаєте від нас?

Видно, що для них це була неприємна річ. Він заявив, що відпускає бабу, але перестерігає її, щоб вона вдруге не відважувалась на таке, бо буде гірше. Вони не розголошували цього, а й ми старались нікому про те не розказувати. Родина, де ми жили, ставилась до нас по-дружньому і нічого нас не розпитувала.

Життя пішло далі своїм шляхом, як би й нічого того не було. Але баба не покидала думки про втечу. За якийсь час сказала мені, що мусимо знов спробувати щастя. Так само уночі вилізли ми через вікно і пішли через городи поза місто. Але на цей раз далеко не зайшли. На городах нас піймала патруля і, схопивши заплечі, звеліла іти за ними до комісара. Це нас перелякало, ми знали, що вдруге нас не випустять. Я почала плакати й прохати червоноармійця, щоб нас пустив. Крізь сльози я доводила йому, що ми були в гостях і повертаючись, заблукали. Мабуть ці сльози зворушили серце „товариша“ і він нас пустив. А ми добігли

додому, влізли назад у вікно і лягли спати. Вдома про цю нашу втечу ніхто й не дізнався. Баба тільки сказала мені:

— Ну, Олю, коли б не твої сльози, то не минути нам біди...

Знов пройшов якийсь час. Зима кінчалась, сонечко почало пригрівати. Це, мабуть, бабу знов штовхнуло; боялась, що річка розмерзнетесь і перехід на той бік буде більш ускладнений. Не пригадую собі докладно, як воно було, але ми рушили знов у дорогу. Та на цей раз дядько, видно, краще наладнав справи, бо коні чекали на нас ближче. Знов сіли ми на віз, загорнулись у хустки й поїхали. Що буде, те буде. Коли нас тепер піймають, то буде зле!

Пригадую, їхали ми якимись бічними дорогами, щоб не зустріти застави. Дорога була дуже погана, сніг топився, болото, темно, посувались ми дуже помалу. Знов доїхали до того села при кордоні. Вже й наш дядько хвилювався, а ми з бабою вже й казати нема що! На цей раз не затримувались довго. Ще не починало світати, коли ми вирушили в напрям річки. Було ще далеко і прийшлося іти поміж кущами, в болоті.

Коли ми підійшли до берега, дядько казав нам зупинитись, узяв гроші і пішов уперед подивитись, де ходить вартовий. А ми чули биття свого серця і боялись, щоб нас дядько тут не лишив. Та він повернувся і сказав, що вартового підплатив і він пішов у другий бік.

— А тепер біжіть із Богом і якомога швидше!

А тут темно, болото, куці і беріг, що спускався до води досить стрімко. Не знаю, як ми дійшли до води. А тут узялись із бабою за руки і побігли по льоду. Лід уже не був міцний, зверху стояла вода, але ми на це не зважали. Бігли так скоро, як могли. Коли добігли до другого берега, за нами почали стріляти, але було темно, отже нас не могли бачити. Коли тільки вийшли на беріг, перед нами виринув польський пограничник. Ми кинулись до нього, прохаючи, щоб узяв нас на постерунок, бо ми втекли з того боку. Втекли назавжди!

Для баби це був початок нової діяльності, а для мене — юнацтво й зріле життя на еміграції.

Чародійка віолончелі

Хоч ми припізнались цього року з проголошенням молодого таланту 1959 р., проте тим краще могли розважити його вибір. Неструдно було знайти його, коли ми спрямували погляд у наш музичний світ. Бо в осередку його молодих сил стоїть Зоя Полевська.

Мабуть немає в нас більшого нашого центру, що не бачив би її кольоритної постаті й не чув чи-

стих звуків з-лід її смика. Вісім літ тому прибула вона до ЗДА, як відомий уже мистець. З того часу дала себе пізнати в ряді концертів і від того часу невпинно йде вперед у своїх осягах.

Зоя Полевська народилась в Україні. Її дитячі роки проходили в музичному оточенні, бо обоє батьків Зої — це відомі в Україні музики. Її мати Людмила Тимошенко-Полевська закінчила Хар-

ківську музичну школу у проф. Е. Білоусова, а потім Московську Консерваторію у проф. Брандукова. Це був славетний челіст, якому чільні композитори присвятили свої твори. В нього отже Людмила Тимошенко-Полевська завершила своє вміння, покінчивши консерваторію з золотою медаллю. З 1921 р. запрошено її викладати в Харківській Консерваторії, де вчила також Групу Талановитих Дітей. А в 1928 р. Людмила Тимошенко-Полевська дістала науковий ступінь професора тієї ж Консерваторії. Та це були тільки зовнішні рямці її музичної кар'єри. Життя її було сповнене різних починів. Між ними — безліч концертних виступів, створення квартету ім. Леонтовича й Українського Державного Тріо у Харкові.

Батько Зої Полевської — д-р Микола Полевський — концертний піяніст. Лавреат Московської Консерваторії — закінчив педагогічний і віртуозний факультети (школа С. Танєєва, С. Рахманінова, А. Корещенка) і також Московський університет. У 1918 р. запропоновано йому, молодому піяністові, професуру в Московській Консерваторії. І хоч це було для нього великим признанням, проте в 1919 р. згодився стати професором Харківської Консерваторії, бо перемогло в нього бажання працювати для України. В 1928 році став головою катедри фортепіану, деканом факультету і професором удосконалення музичних педагогів. Проф. М. Полевський концертував також, як соліст, у квартеті ім. Леонтовича й Українському Державному Тріо та акомпаніював багатьом славним співакам.

У такій родині народилась і виросла молода Зоя. Її музичні здібності зазнали вже змалку дбайливого спрямування. Мати й батько були першими її вчителями і в них мала вона уважних і дбайливих дорадників її формування. У виборі інструменту переважило чельо, яким так майстерно володіла її мати.

Ось коротко етапи її мистець-

Зоя Полевська

Miss Zoya Polevsky, cellist, was chosen our young talent for 1959.

кого шляху. Перші її виступи відбулись у Відні, де вона блискуче закінчила відому „Meisterschule“. Тут вона концертувала з віденською філармонією і тут зустріло її перше признание з боку видатних музик — д-ра Фуртвенглера і Макса Шпрінгера. Цей останній присвятив їй низку своїх творів, що включені тепер в її репертуар.

А потім слідувала Італія. Найкращі були виступи в Римі, але гарно відгукнулась мистецька критика в Міляно і Фльоренції. А в Венеції! Концерт у палаці Вендрамін був великим успіхом! Директор Римської Філармонії Альфредо Казеллі присвятив Зої дві композиції, як „майстрові віолончелі“. Її портрет намалював маляр-українець Науменко, що саме закінчив академію мистецтв, а скульптурне погруддя вирізьбив італієць Рікардо Мінотті.

Виступ у Женеві (Швейцарія) приніс також гарні відгуки в пресі. Концерти можна було б продовжувати та наспіла пропозиція виступу в Канаді. І хоч родина Полевських прямувала вже до ЗДА, проте включила ще Монреал у свою подорож. У 1951 р. відбувся тут концерт Зої, на якому привітав її генерал-губернатор Канади, Мессі.

А пізніше — Карнегі Гол у Нью-Йорку і дальші виступи на американському ґрунті. В Карнегі Гол тепер висить її світлина з написом „Зоя Полевська — українська челістка“ та описом її мистецького шляху. „Чародійкою віолончелі“ назвав її Армандо Романо, критик італійського часопису „Іль Прогрессо“.

У програму своїх концертів Зоя Полевська включає завжди твори українських композиторів і завдяки їй пізнає їх американська публіка. Транскрипції для челя вона виконує сама, бо їх у нашій музичній літературі майже немає.

Тут і там Зоя Полевська вставляє і свої власні композиції. Її „Українська пісня“ — багата нюансом і тоном, як заявив музичний критик Гордон Армстронг. Це дає запоруку її дальшого розвитку, що приносить славу українському імені й репрезентує в західньому світі нашу музичну культуру.

А „Наше Життя“ відмічує її

Приятелька молоді

Вже кілька разів були згадки в нашому журналі про цю приятельку молоді. П-ні Єва Сташків живе на Флориді. Хоч це далеко від осередків нашого життя, проте вона живо цікавиться життям українських громад. А доля нашої молоді особливо лежить їй на серці.

П-ні Єва Сташків прибула до Америки в 1910 році. Як багато

П-ні Єва Сташків із Маямі Mrs. Eve Stashkiw from Miami, Fla., a friend of Ukrainian youth, donated recently \$300.00 for the Scholarship Fund of UNWLA on the occasion of her 70th anniversary. With her previous donations of \$200.00. Mrs. Stashkiw donated a total sum of \$500.00 for this purpose.

нашої заробітчанської молоді в тому часі, вона не могла дістати кращої освіти. Але тужила за нею й розуміла її вагу. Тому хотілось їй, щоб якнайбільше нашої молоді горнулось до цього світла. Коли в 1934 р. вдалось їй відвідати свою родину в Тернопільщині, тоді з жалем побачила, що доступ до освіти для нашої молоді утруднений або й зовсім припинений.

А тепер, почувши скільки нашої

творчий шлях у цьому році, приєднуючи її до числа відзначених ним уже молодих талантів.

В добрий час!

Л. Бура

молоді рветься до освіти, вона радісно привітала це явище. „Цього дуже потрібно нам тепер“, говорила. „Молодих людей із студіями, що вміли б усюди сказати правду про Україну“. І тому постановила піддержувати їх своїми засобами, жертвуючи на стипендійний фонд США. У 1957 р. вплатила вперше 100 дол., а в 1958 р. знов 100 дол. Недавно тому прислала щедрю пожертву 300 дол. на цей фонд.

У липні 1959 п-ні Єва Сташків закінчила 70 літ віку, а в цьому році минає 50 літ, як вона прибула до ЗДА. Дякуючи Господеві за ту ласку, вона призначила цю пожертву на підтримку нашої молоді. І вона з того скористала. У 1958 р. стипендійний дар одержала п-на Ольга Петрів, сестринка Лесі Українки, а в 1959 р. — п-ні Олена Слюзар, секретарка Гол. Управи.

П-ні Єва Сташків є тепер членкою 17 Відділу США в Маямі. Свою працю в США почала в 23 Відділі у Детройті, де проживала довгі роки.

КУРС УКРАЇНСЬКОЇ ВИШИВКИ

Наше жіноцтво в країнах поселення здобуває щораз більше досягнень. П-ні Іванна Вітошинська з Скандорпу в Англії недавно тому знострифікувала свій диплом учительки і навчає тепер у вищих класах предмету ручних робіт. Її основне знання української вишивки у великій мірі допомогло їй у тому.

На весні 1959 п-ні Вітошинська організувала на запрошення Ешби Інституту вечірній курс вишивки. Зголосилось кільканадцять англійок, що з радістю перейшли всі українські стіби. Найбільший успіх мали в них буквинські взори. Але подобались також і інші, шиті чорним і червоним. Вишивано здебільшого малі серветки, але й деякі більші речі. На закінчення курсу влаштовано виставку. Серветка, вишивана взором „смерічки“ здобула першу нагороду і як така пішла на виставку Гільди в місті Скегнес.

Преса відмітила цей вперше переведений курс та подала коротку характеристику вишивок.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1960

Перо Союзянки

У наших Відділах гуртуються талановиті одиниці, що вкладають свої сили у культ. освітню роботу СУА. Завдяки їм зріс рівень імпрез і проявляються нові почини. Діють вони здебільшого на терені своєї місцевости, а загал нашого членства мало з тим обзнайомлений. Тому відкриваємо сторінку, в якій будемо подавати час від часу такі талановиті проби пера.

При громадській роботі

(Гумореска, відчитана на ювілею Нашого Життя у Нью Йорку й Шикагу)

РІЧНІ ЗБОРИ 150 ВІДДІЛУ СУА В АЛЯСЦІ

Дня 20. січня відбулись річні збори нашого Відділу. Збори відкрила голова одно-хвилинною мовчанкою, в якій узяли участь усі присутні. При цьому з радістю ствердили, що всі живі і здорові. По виборі президії зборів і відчитанні протоколу приступлено до звітів управи.

ЗВІТ ГОЛОВИ: Голова заявляє, що має досить того головодства і рішуче уступає. Тим більше, що вона не могла виказати своєї праці без цілковитої піддержки, як урядничок, так і членок. На кінці зложила признання за співпрацю і виразила належну подяку всім урядничкам разом і кожній зосібна.

ЗВІТ СЕКРЕТАРКИ: Відбулося 50 сходин управи, 25 ширших, із того 7 надзвичайних. Перебіг їх був такий: на перших сходинках визначено термін других сходин. Другі сходини не відбулись через неприяність членок, треті не відбулися, бо згубили ключ від галі, четверті не могли відбутись тому, що хоч уряднички прибули, проте рівночасно там йшла проба хору й оркестри на якесь свято. На 5-тих сходинках намічено плян праці, по чім членки розіхалися на вакації. Протоколи в порядку.

ЗВІТ КАСІЄРКИ: Зголошує уступлення, бо не може виповнити наложеного на неї обов'язку, а саме — держати гроші на процентах у банку. Головним виновником є тут Централь, що вічно вимагає давати на різні фонди. Стан каси: 5.000 дол.

ЗВІТ СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ: Тому, що ніхто не хворів за той час, відвідувачки хворих відвідали одна одну з квітами.

ЗВІТ КУЛЬТ.-ОСВІТНЬОЇ РЕФЕРЕНТКИ: Відбулись дві доповіді на

тему: „Оборона Ксантипи“ і „Вплив атомової радіації на лисину“, а також дві імпрези: 1. гостина у членки з нагоди куплення нової телевізії, 2. христини правнучки нашої секретарки.

ЗВІТ ВИХОВНОЇ РЕФЕРЕНТКИ: Референтка заявляє, що з огляду на те, що наша молодь має щораз більше проблем із батьками, молодечі організації заповіли ряд освідомлюючих доповідей на терені нашого Відділу. Це будуть:

1. Як замєриканізувати старокрайову маму?
2. Чи треба нам батьків?

На ці доповіді запрошує до численної участі не тільки членство СУА, але й учителів, батьків та виховників.

ЗВІТ ПРЕСОВОЇ РЕФЕРЕНТКИ: Референтка барвистими словами представила катастрофальний стан журналу „Наше Життя“. Редакційна Колегія проголосила генеральний страйк, не бажає по 15 роках дальше безплатно працювати. До цього страйку вже прилучилися усі заграничні кореспонденти.

Над звітами відбулася річева, жвава і вичерпна дискусія, в якій забирали слово всі членки нараз.

На внесок контрольної комісії уділено Управі абсолюторію. Так само односторонно вибрано стару Управу.

РЕЗОЛЮЦІЇ ЗБОРІВ:

1. Виписатись із членів УККА, Відділ сам себе буде репрезентувати.

2. Припинити вкладку до ЗУАДКомітету. Відновити аж тоді, коли зачне скитальців назад везти до краю.

3. Централі СУА заявити, що Відділ перестає платити на такі фонди: Організаційний, Фонд Централі, Резервовий і Конвенційний, Дім СУА, Мати й Литина, Фонд П'ятсот. Зате буде піддержувати лиш пресовий фонд Нашого Життя, бо тільки через пресу світ

може довідатись про нашу жертвенну працю.

Збори закінчено національним гимном під звуки якого підбадьорені на душі членки пізно вночі розійшлися домів.

Підписала ціла Управа
150 Відділу СУА на Алясці
Ната

МЕНІ ОДНАКОВО...

(Вірш. виголошений авторкою на Андріївському Вечорі 10 Відділу СУА у Філадельфії)

Мені однаково, чи це Андрея свято,
Чи це запусті, ювілей,
Чи радить в Вашингтоні НАТО,
Чи ставить вето Президент —
Чи ту нараду на вершинах,
Бодай на сміх вже скличуть раз!
Хрущов приїде на машинах —
А чи на „луніку“ до нас!
Мені однаково чи буде
Весь світ вдоволений, чи ні,
Та не однаково мені —
Як наші гості б'ють нам браво,
А вийдуть — скажуть „нецікаво“ —
Ох, не однаково мені!

Оксана Рудакевич

УККА — ПІД ЯЛИНКУ

Ходить Дмитро
Попід вікно,
А Лев за ним
Іде як в дим.

Питається
Дмитра наш Лев:
— Де підемо
Оба тепер?

Там підемо
За збіркою —
Де Край наш
Сяє зіркою.

Там, де любов,
Туга горить,
Там даток вам
Дадуть в ту ж мить.

А там де дім
І авта два —
Там відповідь:
Ніщо, нема!

Оксана Рудакевич

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Бруклін, Н. Й.

З жалем ділимось вісткою із членством СУА, що дня 27. липня 1959 р. померла довголітня наша членка **Варвара Матіяшек**. Походила з с. Циброва, Зборівського повіту. Упокоїлась по важкій недужі. В. Й П.!

*

З сумом повідомляємо, що дня 7. листопада 1959 покинула нас навіки довголітня членка нашого Відділу **Катерина Кунька**. Походила з місцевості Чорторий у Зах. Україні. В. Й П.!

Я. Зарицька

ШЛЯХЕТНИЙ ВЧИНОК

Бл. п. Розалія Сидорик, кол. голова 22 Відділу СУА в Шикагу, полишила запис у висоті 200 дол. на цілі свого Відділу. Чоловік покійної п. Василь Сидорик, сповнюючи останню волю своєї дружини, передав цю квоту до каси 22 Відділу СУА.

Глибоко зворушені цим її вчинком, хочемо підкреслити цю її шляхетну рису та зложити щирю подяку її чоловікові п. Василеві Сидорикові за точне виконання її останньої волі.

Марія Яримович, голова
Л. Мікула, секретарка

НОВА ПОВІСТЬ

Закінчивши друкувати повість Оксани Керч „Вулька“, розглядали ми за літературним твором, що міг би впродовж року вміститись у рамках нашого журналу.

У змагу за Наше Життя

Коли придбаєте п'ять нових читачок і пришлете їх річну передплату, тоді адміністрація журналу признає В а в д а р о м одну передплату, або книжки варті 5 дол. із видань СУА.

Продовжуємо змагання за нові передплатниці!

Нових передплатниць придбали від 12. січня до 9. лютого 1960:

П-ні Марія Баб'як, Філадельфія 1
П-ні Іванна Бенцаль, Нью Йорк .. 2
П-ні К. Бойко, Ірвінгтон 1
П-ні Марія Данилів, Філадельфія .. 1
П-ні Марія Дуб, Шикаго 1
П-ні Софія Голь, Ньюарк 1
П-ні Олена Гординська, Ньюарк 1
П-ні Є. Ержківська, Сиракузи 4
П-ні Євгена Леськів, Ерил 1
П-ні Стефанія Левченко, Денвер .. 2

П. О. Молящій, Філадельфія 1
П-ні Ольга Пилявка, Шикаго 1
П-ні Амалия Рубель, Філадельфія .. 1
П-ні Олена Залізник, Монтреал .. 1
П-ні М. Садівник, Джерзи Сіті .. 3
П-ні А. Самбірська, Шикаго 1
П-ні Т. Стельмах, Дітройт 8
П-ні Емілія Юрчук, Торонто 1
П-ні С. Заплітна, Дітройт 1
Хто черговий?

НАЙКРАЩИЙ МОЛОДИЙ ТАЛАНТ

Нетрудний був вибір Ред. Колегії цього року. Звернувши свою увагу в напрямі музичного світу, спинились ми на найбільш видатній молодій музиці нашого поселення. Це — челістка Зоя Полевська.

Її дотеперішній шлях і даліші прямування дають підставу до цього. До вибраних нами молодих талантів, що з них перша була тут народжена, а друга з західних земель, приєднується тепер представниця центральних земель України.

Редакційна Колегія „Нашого Життя“

З радістю можемо подати до відома, що вже придбали це. З черговим числом починаємо друкувати повістевий нарис Віри Вовк „Вітражі“.

Рівночасно з наміченим твором подамо в черговому числі її сильветку. Ред. Колегія

6. березня — Свято Жінки-Героїні у Шикагу — Окр. Рада СУА спільно з іншими жіночими організаціями Шикага.

27. березня — Свято Жінки-Героїні у Філадельфії — Окр. Рада СУА.

ВИХОВНИЙ СЕМИНАР

У неділю, дня 28. лютого відбудеться перша лекція Виховного Семинара для матерей. Точна програма його подана у Вістях СФУЖО. Закликаємо матерей, що бажають придбати педагогічних відомостей — прибути на ці сходи. Із розмов і дискусій напевне скористають, а й самі зможуть висловити свою думку чи свій сумнів.

Ганна Ракоча-Білинська
вих. референтка Гол. Управи

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. Василя Стадника з Ленсінг, Миш. складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

А. Попович із дружиною

Замість квітів на могилу дорогого стрія бл. п. Федора І. Олесницького складаємо 10 дол. на Фонд „Мати й Дитина“

Марта і Ксеня Олесницькі

РІЧНИКИ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Ласкаво прохаємо тих, що не комплектують річників журналу, щоб надіслали до адміністрації „Нашого Життя“ число перше (ч. 1, 1959), яке в нас є вичерпане.

Зарання дякуємо всім, що виконують наше прохання.

Адміністрація Нашого Життя

Наші читачки-залишенні хвилюються, що їх передплати на „Наше Життя“ вичерпуються. Не забувайте їм їх відновити. Хто черговий?

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1960

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДРУГЕ

Напередодні 8. березня

Нещодавно відбулось у Мальме (Швеція) розширене засідання міжнар. ініціативного комітету жінок, щоб підготувати святкування 50-річного ювілею проголошення 8. березня міжнароднім жіночим днем. Треба ствердити, що це святкування заініціювала Федерація Демократичних Жінок, яка стоїть під комуністичним впливом.

Варто було б з'ясувати історію проголошення 8. березня. Та для нас не це є суттєве. Важне те, що більшовики підхопили цей клич соціалістичного руху і розвинули його в один із своїх приманчивих гасел. Для зовнішнього світу — це наче б то вияв пошани й уваги для жінки, що до того часу була „поневолена“.

У днях 21. до 24. квітня 1960 р. у Копенгазі відбудеться міжнародній конгрес вище згаданої Федерації. Підготований із великим шумом він використає 50-ліття 8. березня, щоб голосити всьому світові про осяги рівноправ'я жінки в СРСР. Запросивши всі міжнародні організації у вільному світі, він розгорне перед ними райдужну перспективу життя і праці жінки в комуністичному суспільстві. І так п'ятдесятлітній ювілей цього колись шляхетного почину стане демонстрацією чи не найбільшого фальшу в сучасній історії.

У попередньому числі І. Павличковська розгорнула в статті „Із наших позицій“ погляд на найбільшу теперішню загрозу у вільному світі. Дбання про мир, що може мати своє історичне оправдання, вводить советофільські настрої серед широких мас. Шукання сенсації, пошана перед технічними здобутками, підсвідомий вплив советської пропаганди — це все лишає сліди, що їх не сміємо недоцінювати. Це

є щілинки в публичній opinii, кризь які буде все більше проникати советофільських відомостей і промощувати дорогу для ширшого струменя симпатії чи взаємин.

Однією з таких „щілинок“ стане ювілей 8. березня. З розмислом відсвяткований у вільній, демократичній країні (Данія — це одна з країн, в якій народились ідеї жіночого руху!) він понесе фальшиві відомості про жінку в СРСР у найширші круги жіночих організацій вільного світу. Брошури, статистики, діаграми і усміхнені обличчя „героїнок соціалістичної праці“ будуть видимим доказом того шляху, що його нібито завершує 50-літній день 8. березня.

Мабуть, усі ми відчули загрозу цього почину і безпосередній поштовх, що впливає з нього. Все це закликає до протидії. Передусім освідомлення жіноцтва вільного світу — що криється за цим облудним святкуванням. А потім — наświetлення фактів, поданих із трибуни пропагаторок, що зветься Федерацією Демократичних Жінок.

Це завдання нелегке. Світ, втомлений гарячими й холодними війнами, хоче передишки. І хоч у дійсності знає всьому ціну, проте радо заколисує себе надією, що вже йде до кращого. Та це не сміє нас лякати. Твердою мовою цифр, відомостями з советських джерел, висновками знавців мусимо переконувати й остерігати. Настирливості советських кличів мусимо протиставити гарячу віру, послідовну працю та вичерпну й правдиву інформацію.

Ч А С Т О Г Р О Ш І !
Два рази дає, хто скоро дає!

ВИХОВНИЙ СЕМИНАР

Плян Виховного Семинара для матерей опрацювала виховна референтка СФУЖО п-ні Ірина Пеленська. Виховна Комісія в США пристосувала цей плян до місцевих умовин, а Централь Союзу Українок у Філадельфії взялась перевести його в життя.

Семинар буде складатись із ряду лекцій із короткими доповідями й широко закровоною дискусією. Лекції будуть доповнені фільмом на виховні теми.

Подаємо теми лекцій в наміченому порядку:

1. а) Виховний ідеал української матері
- б) Що таке — виховання?
2. а) Формування характеру і складові частини особовости.
- б) Виховні труднощі різного віку.
3. а) Національне виховання.
- б) Почуття меншевартости української дитини.
4. а) Релігійне виховання.
- б) Матеріалістичний світогляд молодого покоління й ідеалістичні первні української духовости.
5. Українська родина і роля матері в ній.
6. а) Бюджет української родини і зарібкова праця матері.
- б) Алькоголізм і боротьба з ним.

На закінчення виховного семинара запланована товариська гутірка його учасників і організаторів. Задумано влаштувати тоді виставку дитячої літератури і продемонструвати платівки.

Організацією семинара займаються — п-ні Марія Стратієнко, голова Вих. Комісії, п-ні Ганна Білинська, містоголово Вих. Комісії і вих. референтка СЧА і п-ні Татяна Горащенко, секретарка Вих. Комісії.

Відкриття семинара й перша лекція відбудуться дня 28. лютого 1960 о 4:30 у Домі СЧА. Дальші лекції будуть слідувати кожної неділі о тій самій порі.

Новий почин

Представниці Монреальських Відділів жіночих організацій, а саме — ЛУКЖ, ОУК, ОУЖ ЛВУ, а також і СУК були співорганізаторками й учасницями інформативного вечора, присвяченого взаємному пізнанню жінок із країн з-поза залізної аслони та інформуванню канадійських співгромадян про країни їх походження, що їх мусіли вони покинути під напором большевицької агресії. Рік Втікача саме надається на те, щоб нові громадянки країни, що не так давно самі ще були втікачами, інформували своїх співгромадян про причини й умовини свого переселення.

Ця справа особливо актуальна в Канаді, де під впливом останніх спроб культурного та наукового обміну з СССР дуже зросла активність комуністичних і прокомуністичних організацій, яким дозволено явно творити свої клітини й відновляти давні. Під претекстом пропагування миру та дружнього співжиття народів проникають большевицькі агенти у всі ділянки життя канадійської спільноти.

Дуже цікаво, на основі багатого матеріалу інформувала про те директорка The Alert Service міс Марджорі Лемб з Торонта, яка зі своїми рефератами відвідує осередки жіночих організацій у різних містах Канади. У просторій церковній галі зібрались дня 6. лютого представниці семи етнічних груп з-поза залізної аслони та запрошені ними канадійські співгромадяни, щоб у товариській атмосфері пізнавати себе взаємно й дискутувати про справи, що заторкують усіх.

Ініціативу до створення об'єднання жінок з під'ярмних країн під назвою United Women подала п-ні Вера Паска-Грінталь, редакторка естонського жіночого журналу „TRINU“, а згаданий реферат п-ні Лемб був їх першим прилюдним інформативним виступом. Окрім балтійських жінок — литовок, латишок та естонок, що їм належить ініціатива, брали участь у зустрічі українки, чешки, польки та мадярки. Кожна з названих груп „новоканадійок“ (так називають у Канаді нових громадян із недавньої іміграції) прикрасила свій стіл виробами нармистецтва своєї країни походження та друкованими інформативними матеріалами в англ. та франц. мові.

Український стіл був прикрашений

вишивками та керамікою. Особливо гарно були виконані ляльки — пара гуцулів і полтавка — роботи п-ні Савки. В дискусії над рефератами забирала слово п-ні М. Мариняк, яка говорила про шкільництво й небезпеку інфільтрації комуністичної пропаганди в цю ділянку, а п-ні Димитрак про церкву, як остю проти большевицького впливу. П-ні Галина Мельник виконувала обов'язки секретарки й на прохання представниці п-ні Паски-Грінталь виголосила заключне слово.

На вечорі промовляла ще, запрошена на пропозицію п-ні О. Залізник, представниця Т-ва Об'єднаних Націй про акцію Канади у справі приїзду туберкульозних із Німеччини, між якими знаходились і українські родини.

О. З.

ІЗ ОБ'ЇЗДКИ ДЕЛЕГАТОК СФУЖО

Коли СФУЖО дало ініціативу до об'їздки двох делегаток Конгресу пп. Олександрі Бойко-Сулими й Ірини Пеленської по наших центрах у ЗДА, в багатьох місцевостях створились комітети для тієї цілі. У них об'єднались представниці Союзу Українок Америки й Українського Золотого Хреста.

Недавно тому одержали ми звіт з праці комітету у Дітройті. На чолі його стояла п-ні М. Квітковська, містоголовою була п-ні А. Вокер, секретаркою укр. мови п-ні С. Семенген, англ. мови п-ні О. Шустер, пп. Р. Григорко і М. Бережанська касієрками, а п-ні Качмар референткою преси. Комітет відбув дві наради дня 21. вересня і 5. жовтня 1959. На них обговорено справу програми, запрошень, приміщення делегаток і їх офіційних відвідин у місцевості.

Зустріч із громадянством відбулась дня 17. жовтня в аудиторії парохіяльної школи в Гемтремку при участі о-коло 150 осіб. Про зміст доповідей уже була мова в попередніх звідомленнях. Дискусія була дуже оживлена і вечір пройшов із великим успіхом.

Делегатки відвідали українські школи в Дітройті, як цілоденні так і доповняльні. Познайомились із директорами шкіл і промовили до дітей. Обі пані були на храмовій обіді церкви св. Покрови, відвідали архиєпископа Володимира і настоятеля тієї церкви о. Миколу Лящука. Спеціальну

візиту зложили делегатки п-ні Марусі Бек, голові Міської Ради. Дуже гостинно прийняв їх о. д-р Кнапп, парох Гемтремку.

Окремо запросили їх до себе два жіночі гурти — 14 Відділ УЗХ і 63 Відділ СУА. Були запрошені на обід до Жіночого Міського Клубу, де господинею була п-ні А. Вокер. Відвідали Міжнарод. Виховний Вечір у Інтернац. Інституті, де господинею була п-ні О. Шустер. Побували у приміщенні Укр. Кред. Спільн. „Самопоміч“ та зложили візиту в редакції Укр. Газети, де вітав їх редактор п. А. Кошельняк.

Дня 22. жовтня делегатки відїхали до Шикага, залишивши приймний спогад.
Ст. Семенген

ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО

Речинець літературного конкурсу СФУЖО, що його уфундувала президент м. Дітройту Маруся Бек, уже добігає до кінця. Пригадуємо коротко його умовини.

Предметом конкурсу є сюжетне оповідання або новела жіночого пера. Реченець замкнення конкурсу припадає на 31. березня 1960. Твори надсилати під своїм власним прізвищем або відомим псевдонімом.

Конкурсні твори розглядатиме окреме журі, в яке входить Галина Журба, Наталя Лівичука-Холодна і др. Богдан Романчук.

Передбачені дві нагороди по 100 (сто) дол. за два рівнорядні твори, що будуть вміщені в журналах „Жін. Світ“ і „Наше Життя“.

ІЗ ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Увага для журналу

Шановні й дорогі Пані!

Щиро вітаю вас із нагоди Свят Різдва Христового й бажаю Вам у Новому Році багато здоров'я й успіху у Вашій корисній праці.

Дуже зворушена, що Ви не забуваєте мене й висилаєте мені Наше Життя. Сердечно дякую Вам. Я уважно читаю його, а потім передаю свій сестрі Олені та її діточкам-дівчаткам у Швайцарію.

Елісавета Кужім-Скоропадська

Комплет „Громадянки“ (7 чисел) коштує \$1.00.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1960

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

J. Wolcott Piper

Before March 8th

Fifty years ago a socialist conference decided that March 8 should be Women's Day. On that date — 1910, socialistic women demonstrated for suffrage, protection for mother and child, and other human rights. Each year since, in the leftist political world, it is required that these rights be discussed.

Together with other slogans of the socialistic movement, the Soviet Union appropriated the day of March 8th, and celebrated it year after year. It became the usual festivity with loud slogans, hollow promises and doubtful achievements. But, the Soviet woman has no right to demonstrate, or demand anything. The opinion is spread that she achieved all she is striving for. And, on March 8th, the women participating in the celebration only appear to be honored by the showy bestowing of medals and other marks of distinction. The goals for these distinctions have not been set by the women themselves, in conference, but have been secretly contrived by the Party, for the furthering of Party ends.

And so from year to year the hoax goes on. The few high ranking officials, Party members, women artists, and qualified specialists enjoy the day of March 8th. The great mass of working women, with a low standard of life, need expect nothing from March 8th save a dull meeting in their place of work. Although it is they who carry the burden of home, work and family problems, they are deprived of either an opportunity to discuss them, strive for a solution, or struggle for an improvement.

The 50th anniversary of March 8th is before us. It will be misused on an even greater scale. The international Democratic Women's Federation, with its site in East Berlin is preparing an international congress on this occasion. On April 16-20 it will be held in Copenhagen.

Its agenda is foreseeable. Women from all parts of the world will foregather, especially from USSR, and satellite countries. Many will be the addresses on women's achievements in the USSR, based on statistics and diagrams, and forecasts about the future of women's life in countries, where "Communism is built up."

This clever program, prepared for the 50th anniversary of March 8th will bluff, not only the people behind the Iron Curtain, but the Free World.

And the reality behind this illusion? We can remind ourselves of two measures taken recently by the Soviet government, which illustrates the reality.

In 1955, Nov. 23 a law was issued again permitting abortions, with the result that the October 1956 record of the Soviet minister of health showed the hospitals overflowing with these cases. It is a medical fact that for a woman to be subjected to abortion is as sure a way to impairing her health as excessive child bearing. And anyhow women have the right to control their own destinies instead of being slaves of the state.

This rush for abortion lays bare the living and working conditions of the country. They are not conducive to the rearing of families; they reveal lack of

housing, and proper fresh food. The work on constructions, on railroad and with motors have produced a bad effect on women's bodies.

In a recent research, by the medical profession of the Free World, it was found that no healthy woman can lift more than 25 pounds, without injury to her body. That is why intelligent minds welcome mechanical appliances. They conserve the strength of women for their work of child bearing, and rearing; and the care of their homes. And, permits the pursuit of mental activities for all women, not a chosen few, in the world's present day expansion into a more abundant life. The norm of world intelligence is the same.

Social security in USSR is an object of pride to its leaders. According to it each working mother is protected through leaves of absence, and appropriate work. But the referring law of October 1955 needed a special decree, issued not long ago. In that decree, the government stressed the previous ruling on women's labor protection, and demanded its strict observance. This proved insufficient; and is not obeyed in reality. Numerous complaints, published in the newspapers are the current proof of it.

These two features illustrate the glamour of the coming March 8th congress. The Free World should be prepared for its loud and misleading slogans. Instead let us look for the truth behind each statement, and we will save ourselves from its harmful influence.

THE YEARBOOK OF UNWLA CHAPTER 58

The UNWLA Chapter 58 in Detroit, Mich., published a small neat yearbook for its members. Its contents consists of the list of officers for 1959-60, the annual events, the program of the monthly meetings, and a list of members with their addresses and phone numbers. How nice and foreseeing!

The Chapter Meeting is scheduled for the first Wednesday of each month, under the presidency of Miss Mary Kachner. The Vice-President, Mrs. Frances Natushko, both secretaries, the recording, Mrs. Helen Sedorak and corresponding, Mrs. Iryna Torrence, and the treasurer, Mrs. Jean Kulba form the Executive Board. The officers list includes also a historian, Mrs. Kay Wincent, who writes up all events and achievements.

The program for 1959-60 is:

Oct. 7—Installation Tea

Nov. 5—Appointment of Committees. Jewelry Demonstration.

Dec. 2—Mystery Christmas Dinner, planned by Frances Natushko.

Jan. 13—Post Holiday Slim-down, directed by Mary Hradovsky.

Feb. 3—Easter Egg Demonstration by Joanna Draginda.

Mar. 3—Arts and Crafts.

Apr. 6—Final Plans for April in Paris.

Aug. 7—April in Paris.

May 4—Memoirs of Gay Patee.

June 1—Annual Elections.

DANCING PARTIES

The UNWLA Branches are eagerly arranging dancing parties featuring embroidered dresses. Announcing them in advance, they attract many young Ukrainian women wishing to present their dress, adorned with Ukrainian embroidery.

Some of these dresses are truly brilliant effects. OUR LIFE has published many pictures of them. Most Branches present the

best models with small awards, or publicly acknowledge the skillful needlewoman. This program spurs Ukrainian women to even greater inventiveness in fashion and skill.

Embroidered dress of white silk.

In 1958-59 five Branches held a competition — Branch 1 in New York, N. Y., Branch 22 in

Chicago, Ill., Branch 28 in Newark, N. J., Branch 43 in Philadelphia, Pa., and Branch 63 in Detroit, Mich. Even in smaller cities it was successfully tried out, as in Branch 65 in New Brunswick, N. J.

In 1959-60 these competitions will again take place. The UNWLA Branch 63 in Detroit, Mich., held its dancing party on January 30th; the UNWLA Branch 43 in Philadelphia on February 6th, and the UNWLA Branches in New York on February 20th.

A nice variation of this festivity is a party for children, where they are presented in embroidered dresses. While the competition is rather for their mothers, it delights the children. In 1958-59 these parties were arranged through Branch 69 in Lorain, Ohio, and Branch 54 in Wilmington, Del.

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

909 N. Franklin St.

Philadelphia 23, Pa.

Phone MA 7-7945

UNWLA Highlights

UNWLA PAMPHLET

At the Annual Meeting of the Board Members on Jan. 23, 24, 1960 a pamphlet about Ukrainian National Women's League was discussed. It will include the history and description of UNWLA as well as essential items about Ukraine.

* * *

February and March — the season for Easter egg demonstrations. Please try it in your Branch as well as in other circles, when invited. Exhibitions of Easter eggs in libraries are appreciated.

* * *

Did you hear about "zapusty," the Ukrainian "Mardi-Gras," a social event at the end of the carnival? Some Branches are arranging it as an evening, with a funny program. Maybe there is something like it in your locality.

Our Young Talents

"The most talented Ukrainian girl of the year" was our slogan these last three years. It was

Mrs. Slavka Surmach Mills, art editor, our young talent in 1957.

interesting to look among the hundreds of our young women. Their endeavors are varied; their achievements many. What are their goals, their preferences?

To arrive at its own individual expression each talent must pursue its own solitary thought-road; and be able to shut out distracting intrusions, however momentarily fascinating.

There was uncertainty, when we began our search for talent, as to a number of things. Should the age be confined to High School, or include college students? Should we limit it to girls talented in art, or include scientists and social workers?

The Editorial Board discussed these matters with great care. Finally we saw that our interest included young talent in every field, scientists, social workers, and successful professionals, as well as artists.

Soon we saw that the degree, or greatness of success is hard to measure. Report cards and scholarships register the distinctions of high school and college. Could you be sure they will continue to prove it in real life? And because we wanted to encourage her toward her ultimate

goal we set our recognition as a milestone of her first successful endeavors in showing up her young personality.

This was the basic reason in electing our young talent. Hence we fixed the minimum age at 25 years. If perchance we narrowed the age minimum it was to make sure as to the determination and personality of our talent for the year.

You will find their acquaintance delightful. From 1957 on the Editorial Board elected three young talents. Each represents her own achievement in a special

Miss Lesia Chraplyva, writer, our young talent in 1958.

field, and is on the way to becoming a rich personality.

Miss Slavka Surmach was our 1957 young talent. Her exhaustive study and painting of the Ukrainian Easter egg won her merit in the field of Ukrainian culture. Her position as art editor of the children's magazine "Humpty Dumpty" indicates her professional achievement; and her journey through Ukraine in 1957 attracted attention to her personal courage and ability.

In 1958 Miss Lesya Chraplywa, a talented poet and writer, who demonstrated the tendencies of the young Ukrainian

generation in literature was elected. The struggle of Ukraine for its independence is the main theme of her writings. Recently she published two books, "In the Darkness" (U temriavi), and a volume of short stories "Wind from Ukraine" (Witer z Ukrainy), stories for children. Besides this she is active in the Girl's Plast, a movement similar to the Girl Scout organization.

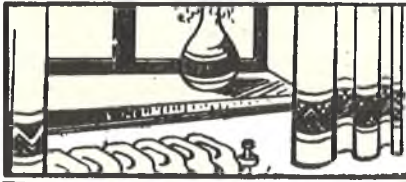
A talented young cellist, Miss Zoya Polevska, was chosen our young talent for 1959. She has appeared in numerous concerts and recitals throughout Europe, the USA, and Canada. For her artistic activities and achievements she has been awarded the famous decoration of "Dama d'Onore del Ordine della Concordia" by the Vatican in Rome. She now lives, and concerts in the USA, where she has an enthusiastic public.

These three talented young women first became outstanding individuals in their own Ukrainian community from which they have gone to further achievements in the community of the USA, and the world. L. B.

Miss Zoya Polevska, cellist, our young talent in 1959.

У НАШІЙ ХАТІ

Добір назв

КУХОННИЙ ПОСУД І ПРИЛАДДЯ

Слово **посуд** — збірна назва, вживана тільки в однині: це іменник чоловічого роду (посуда, жін. роду — російське слово). В Галичині й на Правобережжі вживають у такому значенні „начиння“, запозичене з польської мови, але воно в норми української літературної мови не ввійшло. Кухонний посуд і приладдя — все те, що його вживають до готування страв.

Деякі з українських назв цього посуду й приладдя дуже давні. Наприклад, слово „горщик“ (або „горшчок“) відбило в собі процес виробу обпалюваного посуду з глини (його корінь такий, як і в слові „гórно“, як це виразно видно в словах „горнець“, „горнятко“). А як „горшкі“ (треба звернути увагу, що тільки в формі назв. відм. однини це слово має „ш“, у множині й усіх інших відмінках появляється „ш“) могли бути різного розміру, то й саме слово могло мати різні здрібнілі різновиди: „горнець“, „горнятко“ (літературна мова не знає цього слова в розумінні посудини для пиття кави чи чаю, це західньо-український льокалізм), „горща“, „горщатко“. „Горщик“, зроблений із чавуну, називався й називається **казаном** (це слово татарське, воно витіснило слово „котел“, якого в сучасній українській мові вже нема). Великий казан, що в ньому золили білля, називали „золільником“. Але всі слова потроху виходять з ужитку, особливо в міському побуті, а натомість появляється посуд іншого виробу: **каструля** (гал. „баняк“ не ввійшло до літературної мови), **каструлька**. **Рйнка** могла бути череп'яна, а тепер емальована, алюмініова, металева. Це слово всеукраїнське і ним називають низьку каструльку з ручкою. Усякий посуд накривають **покрішками** (не „кришка“ і не „накривка“).

Посудина до смаження м'яса чи яєшні — це **сковородá** (мала — сковорідка); слово „пательня“, як західний відповідник до „сковороди“ до літературної мови не ввійшло. **Лист** — це бляха до печення пирогів і всякого дрібного печива. Російське „жаровня“, що його часом уживають східні українці, як також зах.-українське „бляха“ не слід уживати. **Макітра**, велика череп'яна посудина, вже майже виїшла з ужитку. У старому побуті була відома дерев'яна **кóвганка** або **салотóвка**, що в ній товкли сало на засмажку, а тепер її замінила порцелянова **стóлка**. Давніше товкли перець у металевому **моздірі**, а тепер служать для тієї цілі **млиники**.

Коли говорити про кухонне приладдя, то насамперед треба згадати „знаменитий“ **макогін**, що був невідлучним додатком до макітри, бо макогоном терли в макітрі мак (від цього походить і саме слово „макітра“). Тепер він уже майже зник, бо замість нього появились різні машинки до мелення й вимішування, а також різні пристрої до них. Замість давнього **сікача** появилася **м'ясорубка**, **хліборізка**, **яйцерізка**, **локшинорізка**, до формування вареників **вйїмка**. Приладдя для вимішування називається **електричне мішало** (англійське *mixer*), для збивання яєць та крему **збивач** (англ. *egg beater*). Приладдя для проціджування рідини: **друшляк**, **сітко**, **цідйлок** (не цідилко). Варену страву мішають **лóжкою** (не „лижка“ — це польське слово), давніш для вимішування більшої маси вареного вживали дерев'яної **копйістки** (щось у

Подаруйте „ДУХ ПОЛУМ'Я“ Лесі Українки до найближчої американської бібліотеки. Ця книжка освідомить світ про нашу культуру.

вигляді лопатки). Для розливання страви — **велика ложка** або **полóник** (друга його форма **ополóник**). Зах.-українське (перекручене німецьке) „кохля“, а також „варе-ха“ не увійшли до літературної мови.

Поширений в американському побуті прилад для загничування скибок хліба — **toaster**, по-українськи можна б назвати **загничувач**. Консервовідкривач (англ. *can-opener*) по-українськи можна б назвати **ключем**. Ч. Ч.

КІМНАТНІ КВІТИ

Султана

Ця квітка зветься також кімнатним „бальзамом“. Походить з острова Занзібар і потребує багато поживи та води. Своїми кармінними квітами прикрашує гарно наші кімнати, а влітку балькони. Що ближче стоїть вікна, то краще зацвіте. Коли бракує їй світла, тоді не цвіте, а коли б навіть мала зав'язки квітів, то вони опадуть. Під час літніх спек треба її підливати навіть двічі денно, натомість зимою підливати дуже обережно.

Розмножуємо її в травні-червні зеленими щіпками в городову землю. Цвітуть уже в першому році. Старі рослини вже навіть за рік розростаються так, що їх можна поділити. На літо найкраще закопати вазонки десь у пів-тіні й султана цвіте ціле літо, аж до пізньої осені.

Хоч вона потребує світла, проте від проміння треба її влітку охороняти. Коли б зимою бракувало місця в кімнаті, може перезимувати в яській, теплій пивниці. Винесена весною надвір, зацвіте скоро гарним, кармінним цвітом.

У продажі знаходиться також ясно-червона, біла й пурпурова.

Роман Коцик

Наше харчування

Настали часи, коли господиня мусить шораз більше оглядатись і підчислювати щоденний бюджет. До того ми стали вибагливі: все те, що легко доступне, нам уже не смакує. Раз-у-раз шукаємо чогось нового на нашому столі. Дарма, що сила реклями захваляє нам різні присмаки!

Тому з радістю вертаємось до страв, які приготували наші матері й бабусі. В тих часах, коли жилося скромно й ошадно, вони користали з харчевих сирівців, що їх продукувала наша земля. І з того виконували такі кулінарні чуда-дива, що їх і досі не можемо забути. Випороженні полумиски, чисто позмітані тарілки свідчили про доброту страв і це була найкраща похвала для господині. Здорові діти, червоношкі дівчата і хлопці — це були наявні докази доброго, відповідного харчування.

Не маю на цілі критикувати модерної кухні, бо вона достосована до вимог новітнього життя і багатьом людям відповідає. Та хочу заохотити наше жіноцтво, щоб не кидалось безкритично на всі новинки. Треба оглядатись на наших тутешніх учителів, англійців, що так консервативно зберегли свій стиль життя в нових умовах. Вони не виреклись ніодної своєї страви. Те саме з євреями, що привезли сюди свої замилування й по ресторанах реклямують наші „кнішес“ і „ла-трушкес“.

Оті стародавні страви ще продовжуються в багатьох наших домах. Цікаво було б дістати приписи, випробувані цілими генераціями наших господинь. Оці записки на пожовклих листках дуже часто в спадщині мати складала своїй дочці в розмальовану скриню.

Тому й хочу прохати всіх тих, що мають такі стародавні приписи — надсилати їх до редакції Нашого Життя. Нераз із ними зв'язаний якийсь спогад або якась дорога нам особа. Зазначить при цьому й ту обставину. У спогадах Ізидори Борисової про с. Колодяжне, де жила колись родина Косачів, є згадка про те, що Леся Українка любила пекти англійський кекс. Як гарно було б дістати припис його і знати, яке печиво любила ця наша найбільша поетка!

Я вже зробила в тому початок, по-

даючи припис на іменинний пиріг, що його пекла моя мати. Тепер видобуваю знов щось із свого грубого куховарського зшитка. Цей дактилевий корж їла я у пані Юзичинської у Львові, вдови по священику, мами моєї приятельки Зоні. Була я в них на Великодні свята і покуштувавши, засмакувала. Добряча пані Юзичинська пекла для мене кілька разів цей корж на свята, але я пізніш, хоч припису не знала, таки відтворила його, правда по кількаразовій пробі. Припис подаю у куховарській частині.

МОДНИЙ ПОРАДНИК

Ношу переважно вузькі спіднички. Одначе вони чомусь на сидженні витискаються, а внизу липнуть до колін і увидатнюють негарно зариси тіла. Прошу порадити, що робити?

Читачка з Дітройту

Вузькі спіднички найкраще шити на підшивці. Одначе, коли Ваша спідничка вже готова, то спробуйте вшити собі з якогось масивного і гладкого матеріалу (тяжкий атлас або клот) обтислу спідничку, яку завжди одягати під ту властиву. Тоді в тій не будуть робитись „горби“ від сидження і не будуть відтискатись різні частини тіла.

Мені сказали, що до суконки з лями не треба добирати клейнотів, бо вона й так блискуча. Невже це правда?

Дебютантка

Якщо Ви молода та ще й дебютантка, то Вам ще не треба клопотатись суконкою з лями та клейнотами до неї. Для Вас найкраще — це біла сукня, а пізніш пастелеві відтінки.

Та коли хочете знати це засадниче, то до сукні з лями дійсно непотрібно клейнотів. Часом добирають брошку з коралів або іншого шляхетного каменя. Але це все.

Віра Ке

ПАХОЩІ

Майже немає жінки, що не любила б кольонської води та пахощів. Та коли не маєте багато грошей на ту ціль, то купуйте завжди лиш малу пляшечку. Бо коли раз її відчините, то її сила триватиме тільки до певно-

го часу. Навіть як би ви її зберігали, то вона стане тільки легко запахненим алькоголем. А мала пляшечка коштує менше і від початку до кінця має однакову вартість.

Віра Ке

КАРТОПЛЯ

Коли варите картоплю

Коли вибираєте картоплю, щоб обібрати і кинути в горщик, підбирайте їх в одній величині. Тоді варитимуться однаково довго.

Щоб не стратили краски

Коли ви обібрали картоплю й не хочете ще її варити, покладіть її в холодну, солону воду. Це збереже їх кольор.

Коли обираете картоплю

Беріть такий обирач, щоб обирав тоненько, бо саме під лушпиною знаходяться найбільш поживні складники.

Коли колотите картоплю

Колочена картопля вимагає додатку вершків (сметанки) або молока. Та пам'ятайте, щоб воно було гаряче, тоді колочена картопля краще смакує.

Із листів до редакції

ДОБРИ ПРИПИСИ

Надсилаючи передплату на журнал, дякую зосібна за різноманітні приписи на страви. Радію також відділом вишивок!

А. Чуприна, Нью Йорк

НАШЕ ЖИТТЯ ЛУЧИТЬ

З приємністю висилаю передплату за Наше Життя, що є немов звеном, що нас лучить і кріпить під оглядом національним і додає сили вірити у воскресіння дорогої нашої Батьківщини.

Ольга Осецька

ВИМРІЯНИЙ

Реченець моєї передплати кінчається в лотому. Хочу й надалі мати в себе цей журнал, що є вимріяний для нас, жінок.

Юліянна Белей, Рочестер

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видатництву.

Шинка в бісквітному (бішкоптовому) тісті

Потрібно:

- 5 куснів шинки до смаження (около $\frac{3}{4}$ фунта)
- 4 яйця
- 1 горняк борошна (муки)
- 4 ложки товщу

Вбити тугий шум із білків, вимішати легко збивачем з жовтками і борошном, щоб було густе, як бісквітне тісто. Настромлювати кусники шинки на виделку, занурити в тісто і всмажити на скорому вогні. Виложити на довгий таріль, один біля одного. Подавати з гострими салатами.

Флячки по-українському

Потрібно:

- 1 ф. флячків
- 2 ложки товщу
- 1 ложка борошна
- 2 ложки пшона
- 1 яйце
- 1 ложка сухарів (тертої булки)
- по 1 кореню петрушки і моркви
- 1 цибулина
- 2 картоплини
- 4 горошини гіркого перцю
- $\frac{1}{2}$ склянки бульйону

Добре вчищені флячки покласти у холодну воду, на 5—8 год., міняючи її 2—3 рази. Потім промити, варити до готовності і нарізати дрібними брусочками.

Цибулю, моркву, петрушку і картоплю нарізати соломкою, злегка обсмажити на товщі, всипати злегка підсмаженого борошна, змішати, розвести бульйоном, покласти підготовлені флячки і промите пшоно, накрити кришкою і тушкувати (душити) до готовності. Масу заправити перцем, сирим яйцем і виложити у ринку, змащену маслом і посипану сухарями. Зверху поляти маслом і запекти у печі.

Весняна салата

Потрібно:

- $1\frac{1}{2}$ ф. картоплі
- 1 ложка січеного кропу

- 1 ложка січеного прирізу або молодої цибульки
- сок із цитрини
- редьківця
- зелена петрушка до прикраси
- сіль, цукор

Варену картоплю порізати в кістку, додати січеного кропу й цибульки. Посолити й поцукрувати до смаку. Покропити соком із цитрини, вимішати добре, покласти в салатницю і прикрасити зверху редьківцею і петрушкою.

Макарони в сметані

Потрібно:

- $\frac{3}{4}$ ф. макаронів
- 4 яйця
- 1 чвертка (горняк) сметани
- 2 ложки сухарів (тертої булки)

Макарони відварити у солоному окропі, злити воду, виложити в ринку змащену маслом, залляти розтопленим маслом. Через 5 хвилин вилити жовтки зі сметаною, добре розмішати. Зверху збризкати маслом, посипати сухарями і запекти в печі.

Капуста, смажена з салом

Потрібно:

- 2 ф. квашеної капусти
- трохи сала (солонини)
- $1\frac{1}{2}$ цибулі
- $\frac{1}{2}$ ложочки цукру
- 3 горошини гіркого перцю

Нарізати сало в кістку і злегка підсмажити. Додати січеної цибулі й продовжувати підсмажувати ще 10 хвилин. Потім вкинути до сала витиснену квашену капусту, добре вимішати і смажити все разом, аж капуста буде готова. Наприкінці заправити цукром і коли хто любить, меленим гірким перцем.

Із книжки „Українські страви“, Київ, 1957

Пампушки з трояндою

Потрібно:

- 6 жовтків
- 2 ложки цукру
- 1 горняк масла
- $\frac{3}{4}$ чвертки (горняк) літнього молока
- 1 ф. і 2 ложки муки
- 2 ложки руму
- ванілевий порошок
- дрібка солі
- 1 унція дріжджів

До смаження:

- 2 ф. товщу

Дріжджі розпустити в $\frac{1}{2}$ скл. теплого молока з дрібною цукру. Потім втерти 6 жовтків із цукром, додати розтоплене масло без осаду і розпустити це молоком. Додати дріжджі, муку, сіль, рум і ванілевий порошок і замісити вільне тісто. Поставити у тепло, щоб підросло.

Розтачати валок, розрізати на кусники і виробити пампушки. До середини дати $\frac{1}{2}$ ложочки смаженої троянди без соку. Поставити, нехай підростуть.

У широкій ринці розпустити товщ, на половину смалець а на половину рослинний (олія). Добре розігріти, але держати легкий вогонь. Класти пампушки на товщ тією частиною, що підросла і прикрити кришкою на те, щоб вони дістали білі обручки. Коли вже всмажені з одного боку, тоді кришку зняти й обернути їх на другий бік.

Подала Євгенія Котис

Дактилевий корж

Потрібно:

- $\frac{1}{2}$ ф. обібраного і змеленого мигдалю
- $\frac{1}{2}$ ф. дактилів, порізаних на тонкі пасочки
- 4 білки
- $\frac{1}{2}$ ф. цукру-мучки
- бісквіт (андрут) або оплаток на підставу

Лист (бляху) помастити тоненько олією і виложити андрутами чи оплатками. Холодні білки вбити на тугий шум, додати сок із цитрини й бити далі збивачем, додаючи ложкою цукор. Коли вже шум убитий, додавати ложкою змелену на машинці мигдаль і легко вимішувати. Вкінці додати дактилі і також легко вимішати. Пекти легко при 350 ст. За пів години заглянути до печі. У глибині тісто повинно бути рожеве, зверху твориться шкаралупа. Якщо так, тоді корж готовий. Дати простигнути. Різати ножем, замоченим у гарячу воду.

Подала

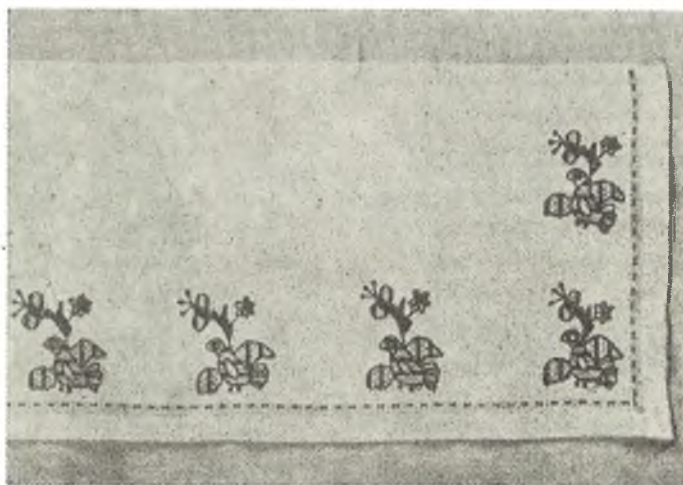
Ганна Франко-Ключко

Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНІ ЗАВІСКИ

Мотиви полтавських рушників дуже добре надаються на завіски до наших помешкань. Мотиви ці легкі, кидані, отже можна довільно їх розмістити. При цьому стіби обчислені на двобічне виконання й при деякій увазі вишивка може виглядати однаково з кожного боку.

На світлинці поперечниця завісок із тонкого полотна. Головний мотив — це „півники“, що розміщені вздовж краю у певному відступі. Рубець завісок обведений мережкою у красці вишивки.

Взір „півники“

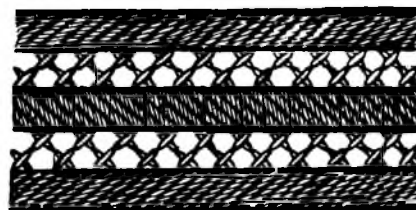
Мотив із завісок у природній величині. Його можна відбити з

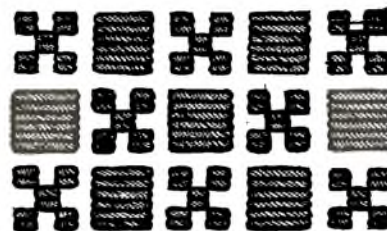
рисунок при допомозі кальки й перенести на полотно.

Контури „півника“ виконані водним стібом, а площини різно заповнені. Напр. крила „півника“ покриті смужками (стібом а), а

шахівниця на хвості стібом б). На крилах, хвості й на квітці вжито також перетикання. Темні площини заповнені настилуванням (гладдю) або плоским ланцюшком.

Стіб а) „Смужки“. Настилувані смуги біжуть уздовж. Стіби похилені в різному напрямі. Поміж ними хрестикова шахівниця.

Стіб б) „Шахівниця“. Виконана з настилуваних, густих і таких же прозорих квадратиків.

Ганна Черінь

ТАТО РОЗКАЗУЄ, ЛЕСИК СЛУХАЄ
(Сценка)

Мама їсти подала —
Лізе Лесик з-під стола
(Там зробив собі кімнату).
— Розкажи щось гарне, тату!
Мама каже: — Сину, що ти,
Тато лиш прийшов з роботи!
Засміявся тато: — Лихо!
А сидіти будеш тихо?
— Буду, буду! — Ну — вважай:
Слухай, не перебивай.
Був собі один хлопчина...
Татку, татку, як він звався?
— Ти вже знов? Що за дитина!
Звався він хочби й Івась...
Він пішов... — Куди, татуню?
Може, до дідуся в клуню?
— Цить та слухай. В тім краю...
— Тату, ти забувся знов:
Той Івась куди пішов?
— Слухай казку ти мою:
Він пішов ловити рибу.
— Рибу?! З ким? Яку? Куди?
— До ставка через садибу.
— Тату! Я боюсь води!
— Цить, то ж хлопчик, а не ти!
Тільки він зібрався йти,
Як великий сірий кіт
Переплигнув через пліт.
— То Мурко мій був мабуть —
Цілий день його не чуть.
Як kota, татуню, звали?
— Хто зна, як... Та слухай далі...
— Ой, Мурка мого вже вкрали!
Мамо, де мої сандалі?
Де живе отой Івась?
Хай Мурка мені віддасть!
— Та Івасю, цить будь-ласка,
Це ж не справді, це лиш казка!
— Де нечемний той Івась?
Мій Мурко, а іншим — зась!
Взувсь — не взувся, двері — хрьсь!
Ну, пропав тепер Івась!

НАШ ПЕСИК

Сірі очі, сіра спина,
Сірі вуха, сірий ніс —
Отаким його в хустині
Нам дідусь колись приніс.

Нам приніс, подарував
І Сірком його назвав.

Ріс і виріс славний пес,
Знає люд його увесь:

Мама йде із магазину —
Йй Сірко несе хустину,
Ту хустину, що колись
Дід Сірка у ній приніс!

Леонід Полтава

Самбу, молоденький лев

Мала Мелася стояла з мамою в зоопарку перед кліткою, де була мама-львиця і троє її недавно народжених левенят. Вони виглядали наче великі ясно-жовтої краски, коти. І так гралися, мов котенята. То боролися, то герцювали по клітці, то качалися по долівці. То знов перескакували через лежачу маму-львицю, або так, жартома гризли себе чи маму гострими зубками за ногу або за вушко. Вкінці створили один клубок, що годі було розібрати, де голівка, а де ноги.

Мелася не могла очей від них відірвати.

— Ох, мамо, які вони любі, оksamитні, їхні ноги, це „нозі“, грубенькі стовпчики, а яка голівка із сторчачими вушками й золотими очками! О, мамо! Я так хочу мати такого малого левика! Як би я його пригортала, пестила, доглядала! А найлюбіше отого пустунчика!

— Це Самбу, — сказала мама — а он той Рікі, а це Лілі, сестричка.

— Самбу! — сплеснула ручками

Мелася. — Я тебе люблю, мій Самбу, мій!

Почув це малий левик, наблизився до дівчинки, так, що майже могла досягнути його ручкою, дивився їй в очі своїми прозорими, бурштиновими очима, щось нюшив носиком і муркотів із задоволення: Мрмм, мрмм! Умрумм...

— О, як любо пахнуть слова цієї дівчинки! — сказав до мамі-львиці. — Я хотів би гратися з нею.

— Слова не пахнуть, — каже львиця — це її волоссячко й одяг так пахнуть.

— Ах! — зідхнув Самбу. — Я цей запах пізнаю усюди й піду за ним. І... і я знайду цю дівчинку!

І не знати, чи це Меласі причулося, чи він справді сказав:

— Меласю! Я прийду до тебе! Жди на мене!

І росли було ці троє левенят даліше, з мамою-львицею у клітці. А Самбу все одне мав на думці:

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1960

Меласю, люблю дівчинку. Буває, Самбу розпитує маму-львицю про все: А хто ми такі? А звідкіля? А чому сидимо тут, у клітці, а не граємося там або ось-де?

А мама-львиця розкаже:

— Ви народилися вже тут, у клітці, але я жила колись вільно з вашим татом, могутнім левом, королем звірів у пустині, в Африці, де був великий простір, затишні скелі, величаві, соковиті оази. Там жили всякі звірі: жирафи, антильопи... А там пісок, пісок...

— А що це таке „пустиня“? Чи це така велика клітка? А що це таке „пісок“? Чи його можна їсти? — питав Самбу.

На ці всі запити мама-львиця терпеливо відповідала. Так Самбу довідався про свій славний, королівський рід і його маленьке серденько наповнилося гордістю.

Та от сталося. Одного разу Самбу отак знехотя, граючися, зачепив доглядача, що якраз чистив їхню клітку. Так собі легенько спробував гострими зубчиками, чи була його нога дуже тверда? А доглядач не знав таких жартів, скрикнув болюче і вдарив Самбу мітлою по хребті. На це Самбу дуже розсердився і образився. Зашився у куток, цілий день сумував, нічого не їв, до нікого не відзивався. З пересердя муркотів: — Почекай-но, я тебе провчу, як ти мене, королівського сина, маєш ображати! Як ти посмів торкнутись мене своєю брудною мітлою? Не подарую! Слово, моє королівське слово!

На другий день, лиш доглядач відчинив клітку, щоб увійти, як тут нараз щось, мало його не повалило на землю. А то поміж його ноги щось лиш так шурхнуло, мигнуло і щезло. Миша, не миша, кіт не кіт, а що? Глянув доглядач, аж то Самбу втік із клітки.

— О, горе! — вхопився за голову. — Біда буде! — та й побіг до директора.

— Так і так, — каже — молоденький левик втік мені...

Всі розбіглися по зоопарку, давай шукати. Де там! Пропав, мов під землю заповся. І ще шукали

й ще, вкінці перестали, думали: — Може впав у воду, та й утопився, може загризли собаки, як кудись плентався...

А Самбу лише „гиц“ та й перескочив високо огорожу, та на той бік, поміж дерева і кущі парку, та в недалекий ліс. То йде, то біжить, а все нюшить носиком, чи не занюхає милого, незабутнього запаху дівчинки — Меласі. Отак ішов лісом навмання, блукав. Вкінці змучився, знемігся і заснув під кушем, звинувшись у клубок.

І почав він жити в лісі сам один мов палець. Живився то мишками, то останками їжі, що її полишали прогульковці, а водичку пив із потічка. Ночами дуже боявся великих звірів.

Доки ще було тепло і була пожива, то якось йому жилося. Але одної ночі стало дуже холодно. А на ранок усе довкола вкрило щось таке біле-біле, вогке і холодне. Що це таке? Не знав. Хотів втекти від нього, та воно було всюди. Заплакав. Не знав, де йому діватися. Бідний трусився від холоду і голоду. Вкінці рішився вибігти з лісу. Піти кудись, може між людей...

Біжить він, біжить, аж дивиться, стоїть гарна хата, з ганком, а на жердці, проти сонця сушаться суконочки і сорочинки і панчішки. А наш Самбу лише „нюх-нюх“ носиком і занюхав знаний запах. Це ж Мелася! О, так, вона!

Чує Мелася у своїй кімнатці — аж там надворі наче щось плаче за плотом. Вибігла, відчинила фіртку, аж там якесь звір'ятко, кіт-не-кіт, пес-не пес, лежить змерзле, напівживе у снігу, і плаче, і проситься: Уумг, уумм! Ооо! Ааа!... Побачивши її, як не зірветься, як не прискочить, як не почне тулитися, лизати личко, ручки...

Та й пізнала:

— Самбу! Мій любий левику! Мій, мій!

Дивиться вона, а в нього лапки цілком обмерзли кригою, залякли. Взяла дівчинка його на руки, та до хати, напоїла молочком, обігріла.

— Самбу, мій любий, ти наче з неба впав мені сьогодні, наче мені

від Бога подарунок, якраз сьогодні, на Маланку, в день мого Янгола!...

І зажив Самбу в хаті батьків Меласі, грався з нею, вірно їй служив. Діти гралися з ним, не боялися його. Та ба, скоро почав він виростати на справжнього лева. Часом він задумувався, наче за чимсь тужив... Може за своєю ріднею?...

— Годі вже Меласю! — сказав одного разу татко. — Мусимо відвезти Самбу до зоопарку, звідкіля він утік.

Так вони й зробили.

Можете собі уявити, яка радість була в його рідні з цього приводу? Як втішилася мама-львиця, що знайшовся улюблений синок. А була і радість з того, що пан директор зоопарку приділив цілій родині величезну клітку, з якої вони могли виходити на частину парку, такий півострів із деревами та скелями, облитий довкола водою і бетоною огорожею.

І от Самбу вечорами розказував своїм рідним, що він бачив та чув за час своєї мандрівки.

— А там, — казав — на пустині було багато дерев та кущів.

— Це ніяка пустиня, а ліс, — поправила мама.

— Так, ліс, — поправився Самбу — ото ж у лісі жили такі косматі, лапаті, куцохвості, з короткою мордою, бурі страшні звірі „антильопи“. Вони страшно бурмотіли, а вночі вибирали бджолам мід.

— Ех, ти дурнику, — засміялася мати — та це ніякі „антильопи“, а звичайні ведмеді, бурмили.

— Так, так, бурмили, мамо! А ще у Меласі я бачив багато добрих звірів, які давали і мені і їй солодке молочко. Це напевно були жирафи?

— Йди, ти! — каже мама. — Таж це звичайні корови.

— Ох, мамо! — зідхнув Самбу. — Хоч я там і нераз бідував, хоч щось біле в ноги пекло холодом, але мені там було чудово, прегарно жити!

А мама:

— Там тобі життя видавалося чудовим, бо ти жив на волі. Діти мої, нема нічого кращого на світі, як воля! **Олена Цегельська**

На Річних Зборах Головної Управи п-ні Олена Лотоцька прохала 3-місячної здоровної відпустки, щоб підлікувати своє здоров'я. Гол. Управа погодилась на те, надіючись, що по відпустці наша голова повернеться зі свіжими силами до праці. В її неприсутності провід Централі спочиватиме в руках містоголови п-ні Стефанії Пушкар, а бюро Централі буде завідувати п-ні Кекилія Гардецька, пресова референтка.

Бажаємо п-ні голові добре відпочати та скоро прийти знову до сил!
ЕКЗЕКУТИВА СУА

Народне мистецтво починає відігравати щораз більшу роллю в нашому тутешньому побуті. Воно є для нас не тільки насолодою й душевною потребою. Але свідчить щораз краще про нашу давню народню культуру в країні поселення. Пригадаймо виставки народнього мистецтва чи покази наших писанок!

**

Центрاليا СУА є власником найбільшої **етнографічної збірки** в ЗДА, закупленої ще в рідному краю. Ми повинні змагати до того, щоб вона поповнювалась цінними предметами та стала українським етнографічним музеєм. Для цього потрібні фонди й увага і розуміння нашого членства. А це напевне здобудемо, коли дбатимемо про народне мистецтво у наших рядах.

**

Округа СУА у Рочестері вже зрозуміла це й дала цінний почин, засновуючи Гурток „Наша Батьківщина“ при Окр. Раді. Цей Гурток взяв собі за ціль збирати всякі предмети нашої старовини чи історичної вартости, а в тому також виробу народнього мистецтва. За рік свого діяння вже може похвалитись гарним успіхом. Чи не варто б створити такі Гуртки при кожній Окружній Раді?

**

Та цим не можемо обмежуватись у нашій праці. Серед нашої громади знаходиться багато **цінних збірок чи поодиноких предметів**. Про них треба розвідатись і їх сфотографувати. Власники не бажають розлучатись із ними, але нераз могли б їх випозичити для доповіді чи виставки. Тому й потрібен такий перегляд усього цінного, що знаходиться в окрузі.

**

Окрім того треба нам встановити також перегляд живих людей, що плекають народне мистецтво. В кожній окрузі знаходяться **писанчарки, вишивальниці, керамікарки**. Чи не треба б нав'язати з ними контакт і слідкувати за їх працею? Влаштувуючи час від часу **виставки жіночої творчости** в кожній окрузі ми піддержували б їх запал і спонукували б до дальшої праці.

**

З досвіду знаємо, як важко знайти **стилеві народні строї**, коли настає потреба. Чи не повинні б Окр. Ради придбати їх для офіційних нагод? Також невелика **збірка предметів** чи перегляд відповідної **літератури** повинен бути в кожній Окр. Раді. Це допоможе поширити круг знавців цієї справи і скріпить інформацію про нас і нашу культуру.

Марія Ржепецька
референтка нар. мистецтва Гол. Управи

Центрاليا одержала

від 10 січня до 10. лютого 1960 ..

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 5 Норт Дітройт	20.00	5.00
„ 11 Трентон	20.00	5.00
„ 18 Джемейка	—	5.00
„ 23 Дітройт	20.00	5.00
„ 44 Филад. (і чартер)	25.00	5.00
„ 71 Джерзі Ситі	20.00	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ Й ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 5 Норт Дітройт	95.00	10.00
„ 11 Трентон	60.00	6.00
„ 23 Дітройт	60.00	6.00
„ 24 Елизабет	95.00	14.25
„ 25 Клівленд	47.00	7.00
„ 68 Сиракуз	5.00	0.75
„ 71 Джерзі Ситі	11.00	—

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 5 Норт Дітройт	10.00	5.00
„ 11 Трентон	10.00	5.00
„ 18 Джемейка	10.00	5.00
„ 23 Дітройт	10.00	5.00
„ 25 Клівленд	20.00	10.00
„ 44 Филаделфія	10.00	5.00

ФОНД ПРЕСОВИЙ Н. Ж.:

Від. 6 Рочестер	15.00
„ 11 Трентон	20.00
„ 18 Джемейка	5.00
„ 42 Филаделфія (коляда)	15.00
„ 46 Филаделфія	10.00
„ 48 Филаделфія (збірка)	23.50
„ 65 Нью Бронсвик	20.00

Павлина Будзол, Дітройт, збірка на гостині у п-ні Д. Гербусь	20.00
Антонія Кульчицька, Филаделфія	5.00
Анна Прийма, Едмонтон	5.00
Євдокія Шашків, Гайлія	5.00
Панство А. Попович, Дітройт	5.00
Лідія Тимошенко, Пікерінг	3.00
Анна Сивуляк, Филаделфія	3.00
Є. Шкоропад, Едмонтон	2.00
Григорій Кодіноф, Бронкс	2.00
Іванна Целевич, Шикаго	2.00
Іванка Подола, Шикаго	2.00
Євгенія Задорожна, Филаделфія	2.00
Анна Качмарчик, Филаделфія	2.00
Наталія Каменецька, Шикаго	1.00
Євгенія Боднарчук, Нью Гейвен	1.00
Євгенія Шпірка, Ірвінгтон	1.00
Галя Кочержук, Денвер	1.00
Олена Сердюк, Клемнтон	1.00
Марія Стефанія, Натлей	1.00
Ольга Боднар, Елизабет	1.00
Марія Слободян, Торонто	1.00
Марта Зелінська, Ірвінгтон	1.00

Станіслава Гребенек, Олбани	1.00
Катер. Желехівська, Феніксвилл	1.00
Ляріса О. Музичка, Кентон	1.00
Юліяна Белей, Рочестер	1.00
Ліна Мікула, Шикаго	1.00
Ольга Заброски, Шикаго	1.00
Марія Палідвор, Нью Йорк	1.00
Ярослава Хрептовська, Амстердам	1.00
Кароліна Микитин, Вунсакет	1.00
Лідія П. Федюк, Нью Йорк	1.00
Анна Кіржецька, Нантікок	1.00
Ольга Вареля, Ньюарк	1.00
Ольга Бак, Клівленд	1.00
Анна Олексієнко, Денвер	1.00
Лідія Одежинська, Філадельфія	1.00
Олена Романовська, Міннеаполіс	1.00
Марія Ванджура, Віннетка	1.00
Марія Санкевич, Маттесон	1.00
Галина Микита, Петтерсон	1.00
Іванна Пенкальська, Філадельфія	1.00
Анастасія Білик, Монтреал	1.00
Наталія Мохнацька, Честер	1.00
Ольга Кузів, Ваяндот	1.00
Дарія Балух, Шикаго	1.00
А. Врублевська, Бруклін	1.00

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Від. 13 Честер	30.00
„ 18 Джемейка (збірка)	22.00
„ 22 Шикаго	80.00
„ 28 Ньюарк	114.00
„ 32 Ст. Луїс	26.50
„ 33 Клівленд	77.00
„ 47 Рочестер	36.00
„ 64 Нью Йорк	160.00
„ 65 Нью Бронсвик	30.00
„ 68 Сиракюз	21.00
„ 69 Лорейн	180.00
„ 71 Джерзі Ситі	10.00
Марія Величко, Лорейн	40.00
Марта Олесницька, Клівленд	10.00
Оксана Кравченко, Джерзі Ситі	7.00
Ольга Басараб, Торонто	6.00
Ольга Коцюба, Честер	5.00
Марія Федуняк, Шикаго	3.00
Анна Чорній, Балтимор	1.00
Ангеліна Самбірська, Шикаго	1.00

ФОНД СТИПЕНДІЙНИЙ:

Євдокія Сташків, Гайлія, фла.	300.00
З подякою,	
Антонія Кульчицька, фін. секр.	
Анна Сивуляк, касієр	

Вже вийшло з друку:

Ірина Павликовська
НА ГРОМАДСЬКИЙ ШЛЯХ
 Нарис історії жіночого руху
 Багато ілюстрована книжка.

Ціна 1 дол.

замовляти в Централі СУА.

Річні Збори Головної Управи СУА

Дня 23. січня о год. 11 п-ні Олена Лотоцька, голова Централі СУА, відкрила Річні Збори 1960 р. У залі засідань СУА згуртувались довкруги великого стола членки Екзекутиви й Гол. Управи, щоб намітити плян праці на майбутнє та обговорити біжучі справи.

Відмовивши молитву присутні вшанували мовчанкою недавно померлих бл. п. Розалію Сидорик, членку Гол. Управи та бл. п. Ольгу Петлюрову, дружину Гол. Отамана та інших членок СУА, що упокоїлись у цьому році. Далше, згідно з порялком нарад приступлено до пляну праці поодиноких референток.

Першими промовляли обі організаційні референтки пп. Ірина Кашубинська й Анастасія Вокер. Цікаво зложені пляни праці доповнювали себе. Як головний клич орг. праці намічено на найближчий час: „Увага для молоді“. Діяльність референтури піде у двох напрямках — приєднання членів і підходу до членства. Референтка молоді п-ні Оксана Кравченко приєдналась до цього пляну, внісши в нього свої окремі завдання. Статутова референтка п-ні Іванна Рожанковська з'ясувала свій плян опрацювати правильники, що доповнювали б статут. Оцим закінчився цикл завдань організаційного порядку.

Слідував плян праці референтки преси п-ні Кекилії Гардецької. На найближчий час вона передбачає кампанію за стопроцентове охоплення членства нашим журналом та розроблення сітки пресових референток.

Виховна референтка п-ні Ганна Білинська розробила свій плян у напрямку дитячих світлиць, що повинні охопити дошкільну дітвору. Окрім того вона передбачає виховний семінар для матерей у Філадельфії.

Освітня ділянка знов сполучила три референтури — культури, імпрез та народного мистецтва. Перша референтка п-ні д-р Євгена Єржківська поклала натиск на створення бібліотеки при Централі, видання портретів значних жінок і відомості про наші стародавні звичаї. Друга референтка п-ні Осита Грабовенська запланувала краще оформлення імпрез, поширення сітки імпрезових референток та предложила календар імпрез. Третя референтка п-ні Марія Ржепецька намітила скаталогування етнографічної збір-

ки СУА, перегляд усіх приватних збірок і виставку жіночої творчості.

Слідував плян праці господарської референтки п-ні Марії Величко. Вона намітила кошторис доходових імпрез СУА та куховарські й інші курси для користування членок.

Плян праці референтки зв'язків п-ні Іванни Бенцаль відчитано в її неприсутності. На найближчий час вона намітила — окрім продовжування давніх контактів — зв'язок із жінками поневолених народів.

Оцим закінчились пляни праці з поодиноких ділянок. Приступили до звіту голов Окружних Рад, які згідно з новим статутом увійшли до складу Гол. Управи. Вони мали дати характеристику і проблеми своїх округ.

П-ні Євгенія Дубас із Клівленду дала перегляд стану сім Відділів (7, 14, 25, 30, 33, 60 молодечий, 69) і спинилась над деякими їх труднощами. Головною проблемою цієї округи є пам'ятник Лесі Українки, що має стати в Городі Культури. В цьому напрямку працює ціла округа вже кілька літ.

П-ні Олександра Різник із Нью Йорку заступала 11 Відділів (1, 3, 4, 8, 18, 21, 35, 53, 64, 66, 71) тієї округи. Розглянувши їх, вона намітила, як головне завдання — створення нових Відділів.

П-ні Олена Гординська з Ньюарку могла розказати про стан п'яти Відділів (24, 28, 65, 67, 70) округи. Недавно створена Окр. Рада розглядає проблеми терену й можливість створення нових Відділів.

П-ні Ірина Качанівська з Філадельфії заступала 17 Відділів (2, 10, 11, 13, 15, 20, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 48, 50, 52, 59) округи. Вона дала перегляд їх стану. Проблемою округи є велика розкиненість Відділів, що утруднює зв'язок із ними.

П-ні Марія Крамарчук, голова Окр. Ради в Рочестері не могла прийти, але прислала звіт, що дав огляд п'яти Відділів (6, 47, 49, 57, 68) і порушив як головну проблему — скріплення давніх Відділів СУА. Для доповнення прочитано ухвали Окр. З'їзду.

Слідувала дискусія. Її ведено до поодиноких ділянок праці. І так в дискусії над організаційними справами покладено натиск на вироблення членок (пп. д-р Єржківська і Вокер) і на

кращу звітність (п-ні Кашубинська). У відношенні до журналу висунено домагання впровадити представницю тут народжених до Ред. Колегії (п-ні Сивуляк), змодифікувати англійську сторінку (п-ні Вокер) і видати ціле число англ. мовою (п-ні Рожанковська). У виховній ділянці запроєктовано перевести конференції з виховними організаціями в кожній окрузі (п-ні Рожанковська). У культ. освітній ділянці слідне було домагання поглибити знання нашої народньої культури (пп. Вокер і Кравченко). До господарської референтки висунено побажання, щоб вона старалась скріпити матеріальні засоби Централі.

Пригадано також ухвалу Конвенції відносно видання англійської брошури з інформаціями про СВА.

Дня 24. січня вранці радили дві комісії — організаційна й освітня, бажаючи устійнити плян праці на 1960. По предложенні пляну і схваленні його приступлено до звіту Екзекутивної СВА.

Звіт голови п-ні Олени Лотоцької дав перегляд організаційного стану та видвинув цілий ряд справ, що вимагають рішення Гол. Управи.

П-ні голова дала перегляд цілого стану організації. Вважаючи меншу активність давніх Відділів поважною проблемою, вона звернулась до організаційних референток, що їх число збільшилось у Гол. Управі, щоб вони взяли це під увагу. Це відноситься головню до референток молоді, які могли б притягнути тут народжену чи новоприбулу молодь.

Окрему увагу п-ні голова присвятила зв'язкам. Вони опираються на членстві у двох найбільших американських жіночих організаціях — Нац. Раді Жінок Америки і Ген. Федерації Жін. Клубів. Міжнар. Жін. Рада відбуває свої конгреси що три роки і нам пощастило дотепер уже двічі взяти в них участь у складі американської делегації Нац. Ради (Гелсінкі і Монреал). Цього року конгрес МЖРади відбудеться в Істамбулі. З огляду на тяглість зв'язків та контакт із турецьким жіноцтвом було б доцільно цього року теж вислати туди свою делегатку.

Наші взаємини з УККА, який є нашою політично-громадською централею в ЗДА, полягають в участі в його керівних органах та ним запланованих акціях. В управі УККА СВА має одну містоголову, одного члена в Ра-

У делегації Філії УККА у Філадельфії до губернатора стейту Пеннсилвенія взяли участь представниці СВА та група дівчат у нар. вбранні. — Стоять пп. Анна Сивуляк, касієрка Гол. Управи СВА і п-ні Стефанія Вовчок, член Управи 52 Відділу СВА. Вона ж касієрка Союзу Українців Католиків „Провидіння“. — Сидять біля губернатора: пп. Оксана Мурий, Христя Татунчак, О. Никорович, Люба Желехівська.

On the occasion of signing the declaration of the Ukrainian Independence Day in Pennsylvania a delegation of the Ukrainian Congress Committee from Philadelphia, Pa., called on Governor of Pennsylvania Mr. Lawrence. On the picture Governor Lawrence is shown with a group of Ukrainian women. Sitting: Mrs. Anna Sywulak and Mrs. Stefanie Wochok. Standing: Mrs. Anna Sywulak and Mrs. Stefanie Wochok. Sitting are Ukrainian girls in national costume.

ді Директорів і чотирьох членів у Ширшій Раді. Зорганізоване жіноцтво повинно скріпити свою участь, як належністю Відділів, так і особистих платників нац. податку. Для евіденції влати краще було б посилати вкладки через Централю. Ще не всі Відділи СВА є членами цієї важкої установи і до повного охоплення їх треба змагати.

Наші взаємини з ЗУАДКомітетом є подібні. В Гол. Управі ЗУАДК-у є одна містоголову і один член.

Дальше ствердила п-ні містоголову, що Гол. Управа СВА здекомплетована внаслідок смерті бл. п. Розалії Сидорик і припоручає Річним Зборам кооптувати нову референтку суспільної опіки.

У видавничій ділянці є заплановано видати новий зшиток куховарської книжки „Печиво“. У справі видання й перекладу нового статуту пропонує відбити його перш на циклостил, бо життя ще може впровадити зміни.

Врешті пані голова предложила прелімінар бюджету на 1960 р., опираючись на грошових оборотах 1959 р.

У долученні до звіту голови містоголову п-ні Пушкар зложила звіт із Фонду П'ятсот. Цей Фонд виносить

тепер 3.756.14 дол. З огляду на призначення грошей, Комісія Фонду П'ятсот рішила відложити 2.000 дол. як залізний фонд допомоги Батьківщині у хвилину потреби. Дальші гроші Фонду чекають можливостей допомоги.

Іменем Контр. Комісії звітувала її голова п-ні Катерина Пелешок. Контроля книг і діловодства за 1959 р. відбулася в днях 16. і 17. січня. Комісія перевела контролю приходів і розходів і проаналізувала поодинокі фонди. Фінансова рівновага ще не встановлена з огляду на конвенційні влатки і зріст завдань Централі. Підвишка влат до Фонду Централі, ухвалена на Конвенції, ще не могла виявити себе у цьому році. Тому Контр. Комісія припоручає Річним Зборам розглянути поодинокі фонди та застановитись над їх скріпленням.

Касовий звіт зложили касієрка п-ні Анна Сивуляк і фін. референтка п-ні Антонія Кульчицька. Подаючи грошовий оборот кожної ділянки пані касієрка підрахувала приходи в цілому, що виносять 37.828.64 дол. і розходи, що виносять 35.864.15.

Над звітами розгорілась дискусія. Присутні розглянули висунені справи

і зайняли становище до них. Зокрема живо зацікавила всіх участь нашої делегатки в конгресі Міжнар. Жін. Ради. Наше становище вимагає, щоб ми використали цю нагоду, особливо тепер, коли клічі коєкзистенції можуть впровадити советське жіноцтво на міжнародній ґрунт. Після живої виміни думок ухвалено, розписати збірку на висилку делегатки на конгрес.

Затверджено бюджет на 1960 р., розглянувши його позиції.

У дальшому Гол. Управа уповажнила Екзекутиву кооптувати референтку сусп. опіки з-поміж членства найближчих Відділів.

24. січня о год. 6 закінчилися наради Річних Зборів Гол. Управи.

ДІТРОИТ, МИШ.

Із діяльності 5 Відділу СУА

Управа Відділу дбає про культурну розвагу своїх членок, знаючи, що від доброї атмосфери і співжиття членок у Відділі багато залежить. І так у літньому сезоні відбулись три пікніки з відповідною, розваговою програмою. А в зимовому сезоні Відділ влаштував дві вечірки, змістом яких були короткі доповіді і цікаві й дуже корисні дискусії.

Першу вечірку влаштовано дня 15. грудня у членки Відділу п-ні А. Галишин. Там прочитано дві статті з журналу Н. Ж. („Джерело сили“ і „Наші проблеми“). Над ними вив'язалась жива дискусія, з якої присутні багато скористали і при цій нагоді зложили від себе на українські сироти у Філадельфії 15 дол. Другі сходи відбулись дня 16. січня у п-ні Д. Горбусь. П-ні Горбусь запросила не тільки членок 5 Відділу, але й членок інших Відділів СУА. Прибула також голова Окр. Ради п-ні Павлина Будзол. А тому, що це був святочний сезон, прочитано доповідь про „Колядки і щедрівки“, надіслану з Централі СУА. У дискусії забирали слово гості з 26 Відділу пп. А. Ганиш, К. Яремчук, з 31 Відділу пп. К. Цимбалюк і А. Біловус. Промовляли також наші членки пп. Сосновська, Галишин, Стеткевич, Горбусь, Репецька, Дідуник. Коли закінчилась дискусія над доповіддю, вирінула тема — Наше Життя. Тут присутні висказувались відносно нього, а зокрема про мовні труднощі його господарської сторінки. Багато слів є тепер незрозумілих, як „борошно“,

„бішкопти“ і тому членки просять при таких словах подавати пояснення.

Господиня дому п-ні Горбусь, znana зі своєї гостинности, заходила коло того, щоб якнайкраще погостити присутніх у своєму домі. При старанно поданій перекусці ще довго йшла розмова на різні теми. Її перервала п-ні Будзол, пригадавши щоб присутні з тієї нагоди зложили дещо на пресовий фонд Нашого Життя. Господиня дому і всі присутні дуже радо згодились на те і зложили 20 дол. на ту ціль. За це п-ні Будзол щиро подякувала.

Перед закінченням гостини п-ні Горбусь подякувала присутнім за участь, а голова Відділу п-ні Сосновська заповіла, що чергова зустріч відбудеться в її домі.

Бажаючи згадати тих, що зложили на пресовий фонд, а саме по 3 дол. п-во Бараники, по 1.50 дол. пп. К. Цимбалюк і П. Будзол, а по 1 дол. пп. Д. Горбусь, К. Сосновська, П. Стеткевич, М. Гесон, А. Ганиш, К. Яремчук, А. Біловус, А. Галишин, Т. Дідуник, А. Репецька (а решта дрібними), складаємо їм оцим щиро подяку.

Павлина Будзол
голова Окр. Ради

БРУКЛИН, Н. Й.

З діяльності 21. Відділу СУА

В неділю, дня 1. березня 1959 р. наш Відділ улаштував „Вечір танку і розваги“. Вечір цей відбувся в просторій салі Українського Народнього Дому. Членки і гості виповнили залу по береги та з зацікавленням слідували за програмою. В першій частині вечора виступали учні курсу українських танків Р. Петріни. Відтанцювали танки Катерину, Козачок і Коломийку, які виконали з повним успіхом, за що глядачі нагородили їх щирими оплесками. Опісля Катерина Сукмановська милозвучним голосом відспівала дві пісні Січинського „Взяв би я бандуру“ і „Ой, не ходи Грицю“. Дзвіня Стефанишин, учениця проф. І. Соєвицького, відограла сольо фортепіанове. На закінчення першої частини наші членки пп. М. Стефанишин і М. Рейнарович відограли веселу сценку „Несподіванка“ І. Керницького. Усі точки виконавці виконали бездоганно, а численна публіка обдаровувала їх заслуженими оплесками. В другій частині відограно жарт Василькевича „На перші гулі“.

Савку грав відомий артист п. Ст. Крижанівський, Василину п-ні М. Рейнарович, Олену п-ні І. Гувович, а Тимоша п. І. Стефанишин. П'єску відограла добре, а розбавлена і захоплена грою артистів публіка не хотіла залишити залі, хоч імпреза добігала вже кінця.

Управа в порозумінні з членками постановили улаштувати разом з т-вом „Запорозька Січ“ пікнік, що відбувся в неділю, дня 30. серпня. Усі наші членки працювали щиро та старались, щоб і ця імпреза увінчалася успіхом. Завдяки карности і праці нашого членства моральний і матеріальний успіх був великий.

ШИКАГО, ІЛЛ.

Річні збори 22 Відділу СУА

Дата: 30. грудня 1959.

Відкрила збори молитвою п-ні Марія Семків, містоголова, яка провела Відділ після ненадійної смерті бл. п. Розалії Сидорик. На пропозицію п-ні Васильовської мовчанкою вшанували пам'ять Покійної.

Президія: п-ні Анна Венгльовська, голова, п-ні Ірина Дурбак, секретарка.

Звіти Управи зложили п-ні Марія Семків, діюча голова, п-ні Михайлина Мікула, секретарка і референтки — п-ні Михальцевич, фінансова, п-ні Марія Яримович, культ. освітня, п-ні Марія Курица сусп. опіки, п-ні А. Спруц бібліотечарка, п-ні А. Самбірська, голова радієвої колегії, п-ні С. Несторович, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відбуто 9 ширших сходин, 12 засідань Управи. Прибуло 14 нових членок, дві членки померло. Відмічено 10-ліття Відділу та влаштовано жалібні сходи в пам'ять померлої голови.

б) Фінансова: касовий звіт виказав 3.337.86 дол. приходів і 2.311.74 витрат.

в) Культ. осв.: Відбуто імпрези — Спільна Кутя, Свято Жінки-Героїні, Виставка Писанок у Публичній Бібліотеці, Показ писання писанок, „Великдень між нами“. Дня 27. вересня Відділ відсвяткував при великій участі громадянства свій 10-літній ювілей. Потім Різдвяна програма в Музею Знання і Промислу, де впродовж місяця грудня пишталась українська ялинка поміж ялинками 18 національностей, Вечір Колядок і Шедрівок у централі ІМКА, „Жива Газетка“ у зв'яз-

ку з ювілеєм Нашого Життя, зустріч із заокеанськими делегатками Конгресу СФУЖО, жалібні сходи у 40-вий день після смерті голови Відділу бл. п. Розалії Сидорик. Великим надбанням цього року є зорганізування хору під проводом проф. Яримовича. Останньо членки хору власним коштом закупили стилізовані строї із Борщівщини, що є ефективним доповненням їх виступів, особливо перед чужинцями.

г) Радіо Колегія: Відбулося 45 радіопередач 22 Відділу, опрацьованих

Українська ялинка в Музею Знання і Промислу в Шикаго, а біля неї панючки Оксана Яримович і Ірина Малій, що давали інформації.

During the festivity "Christmas around the World" in the Museum of Science and Industry in Chicago, the Ukrainian Christmas Tree is beautifully decorated. Young girls in Ukrainian costume (Oksana Jarymowych and Irene Maly) are serving with informations.

у більшості членками Відділу. Теми їх були виховні, організаційні, господарські й мистецькі з особливим підкресленням ролі жінки в кожній діяльності.

г) Суспільна опіка: Відділ допомагає школі українознавства в Мозаху, школі при церкві св. Варвари у Відні і вакаційній оселі в Зальцбургу. Окрім того Відділ перебрав опіку над двома бабусями в Європі. Фонди на цю діяльність секція сусп. опіки добуває збірками, які дали 1.343.73 дол. Вислано теж 13 пачок українцям в Європі.

д) Господарська: Референтура вложила велику працю в організування семи імпрез.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Подола ствердила, що книги є в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, яку збори ухвалили.

Номінаційна Комісія: Іменем її п-ні Дора Рак предложила листу, яку збори прийняли.

Нова Управа: п-ні Марія Яримович, голова, п-ні Марія Семків, містоголова, п-на Михайлина Микула, секретарка, п-ні Ольга Мартинюк, фін. референтка, п-ні Михальцевич, касієрка. До культ. освітньої секції увійшли — пп. Анна Васильовська, Рома Тур'янська, Зоя Филіпович, Соломія Кавка, Люба Шеремета і Анізія Струц. До Радієвої Колегії увійшли пп. Ангелина Самбірська, як голова, а пп. Іванна Горчинська, Уляна Терлецька і Ольга Малій як члени. До секції сусп. опіки увійшли пп. Марія Куріца, Ірина Стадник, Катря Дрогомирецька, Чуба, Дячук і Леник. До секції господарської — пп. Софія Несторович і Гніда, пізніш кооптовано п-ню Майку. Референтками стали: п-ні мгр. Дора Рак організаційною, п-ні Оріся Гарасовська, пресою.

Контр. Комісія: П-ні Подола, п-ні Ванджуря і п-ні Миська.

Закрила збори нововибрана голова п-ні Яримович, прохаючи на майбутнє дружньої співпраці.

Ірина Дурбак, секретарка Зборів

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу

Дата: 20. грудня 1959.

Відкрила молитвою голова п-ні Попович.

Протокол прочитала секретарка п-ні Чериба.

Президія зборів: п-ні Кахній, голова, п-на Королишин, рек. секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Попович, голова, п-ні Честух, містоголова і організаторка хору, п-ні Чериба, рек. секретарка, делегатка до Окр. Ради і УККА, п-ні Німчук, фін. секретарка, п-ні Слупецька, касієрка, п-ні Бурик, делегатка до Федерації Українців, пп. Сеньків, Козачок, Гудзінська, Шафранська, писарки карток, пп. Честух і Том'юк, опікунки хворих, п-ні Боднар, голова Комітету підприємств.

Контр. Комісія: пп. Дембійська і Королишин знайшли книги в найбільшому порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії.

Нова Управа: П-ні Анна Дембійська,

голова, п-ні Марія Честух, містоголова, п-ні Ксеня Палер, рек. секретарка, п-ні Анастасія Королишин, заступниця, п-ні Марія Слупецька, касієрка, п-ні Катерина Німчук, фін. секретарка. Пп. Марія Чериба і Марія Честух — делегатки до Окр. Ради. Пп. Ксеня Палер і Анастасія Королишин — пресові референтки. Пп. Козачок, Сеньків, Гудзінська і Шафранська — писарки карток. Пп. Е. Кахній і М. Кахній делегатки до Філії УККА. Пп. М. Честух і Том'юк — відвідувачки хворих. Пп. Боднар, Новак, Лишак, Ротушняк, Том'юк і Малиняк до комітету підприємств.

Контр. Комісія: пп. Марія Ясінська і Тетяна Новак.

Ксеня Палер, рек. секретарка

Свят-Вечір 23 Відділу СУА

Дня 10. січня зустріч відкрила п-ні Дембійська і привітала гостей, що заповнили залю Нар. Дому. Сцена була прикрашена ялинкою, на столі сіно й вишивана скатерт. Потім містоголова п-ні Честух віддеклямувала святочний вірш, за що присутні винагородили її оплесками. Слідувала сценічна картина про святкування Різдва на Україні. Маму грала п-ні М. Честух, батька Д. Титиричка, їх діти — 12-літній Ярослав Верещинський і 10-літня дівчинка Ліда Рудницька, а подорожного п. М. Дудун. Звіздарем був п. Козловський. Сценку присутні теж прийняли оплесками. Зчерги жіночий хор 23 Відділу під проводом п. Орлика відколядував в'язанку гарних коляд (при фортеляні Євген Вашук).

Слідувала вечеря, яку зладив комітет підприємств під проводом госп. референтки п-ні Боднар. О. Бохневич провів молитву і поблагословив вечерю. Коли гості спожили її, тоді п-ні Дембійська поклікала о. пароха до слова. У гарно виголошеній промові о. Бохневич зясував значення Свят-Вечора, схарактеризував працю членок і побажав дальших успіхів. П-ні голова подякувала о. парохіві й усім присутнім за участь, а зокрема п-ву Боднарам за труд, вложений у підготову вечері. Пан Боднар теж причинився, бо своїм автотом довозив усе потрібне.

Гроші із збірки призначено для сріт. Свят-Вечір закінчено колядою „Бог Предвічний“.

К. Палер

Хор 23 Відділу США

Підготовляючи 25-літній ювілей Відділу у 1957 р. виринула думка оснувати жіночий хор. Ініціативу подала п-ні Марія Ясінська, а переведенням її зайнялась п-ні Марія Честух. Вона запросила около 25 членок із добрим голосами, подбала про відповідні строї (вишивані блузки і чорні спідниці) і запросила на диригента п. Орлика. Почалась праця, що виявилась успішною. Вперше хор виступив на ювілею 25-ліття Відділу, а потім на різних імпрезах. Членки хору виявляють багато охоти й жертвенности, ніколи не опускають проб і радо служать своїми виступами на різних імпрезах. Диригент його п. Орлик, знаний музик, вдоволений ними. Дотепер хор виступав у сусідніх Відділах, як у Ленсінгу, Гемтремку, а цього року у шпиталях у часі Різдвяних свят. При участі хору відбувся Свят-Вечір нашого Відділу, а також співали ми для парохії в Дірборн із нагоди їх Свят-Вечора.

Продовжуємо працю, підготовляючи нові пісні, а п-ні Честух невтомно підтримує хор своєю опікою.

Ксеня Палер, секретарка

Святий Вечір 26 Відділу

Впродовж 27 літ влаштовує Відділ Святий Вечір. Цього року, дня 10. січня, відбулося це свято в шкільній аудиторії. Столи були гарно застелені, на них повно святкового печива. Комітет підприємств під проводом пані Юлії Кульчицької подбав про смачні свят-вечірні страви. Гостей було до 350 осіб, п-ні Марія Васько відкрила це свято, а о. Трешневський поблагословив просфору і побажав присутнім всього добра. Це родинне свято мало ще гарну програму виведену на сцені; Святий Вечір в селі бібрцького повіту перед другою світовою війною. Цю сценку, як спомин із рідного села написала п-ні Катерина Хом'як. У програмі взяли участь п-ні Анастасія Дем'ян, п. Мартин Івасів, п-ні Христя Камінська і двоє дітей — Анна і Марко Слюсарчуки. Всі виконавці вив'язалися гарно зі своїх ролей, а сценку підготовляв п. Тома Кошіль. Учителька, п-ні Ольга Михайлович, навчила колядок учнів парохіяльної школи; виступали колядники зі звіздуо і три царі. Між гостями була поважна кількість молоді і ця сценка з дідухом на підлозі і сіном на столі та колядника-

ми залишиться надовго в їх пам'яті. Програмою на цьому святі проводила п-ні К. Хом'як. Вона попрохала до слова пароха о. д-ра Кнапа, о. Трешневського, о. Бурака. Потім покликано п-ню Павлину Будзол, як голову Окружної Ради, п. В. Довганя, як голову Федерації Українців Стейту Мишиген. Це свято неодному нав'яло спомин зі святкувань на рідних землях і на деякий час ми перенеслися думками до своїх рідних. Дохід із цього свята призначений на Українську Католицьку Вищу Школу.

Стефанія Заплітна

НЮАРК, Н. ДЖ.

Річні збори 28 Відділу

Дата: 28. січня 1960.

Відкриття зборів перевела голова п-ні А. Настюк.

Президія зборів: п-ні П. Кучкуда, голова, п-ні О. Равш, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні А. Настюк, п-ні К. Кузьма, касієрка, п-ні О. Гординська, секретарка, пп. Ярослава Олесницька й Ірина Гнатів, культ. освітня й імпрезова референтки, п-ні П. Кучкуда, зв'язкова до Міжнар. Інституту Вест Ессекс, до якого Відділ належить.

Нова Управа: п-ні А. Настюк, голова, п-ні Олена Гординська, секретарка, п-ні Катерина Кузьма, касієрка. Референтками стали: п-ні Лідія Гладка організаційною, п-ні Ярослава Олесницька, культ. освітньою, п-ні Ірина Гнатів, імпрезовою, п-ні Олена Бемко пресовою. Делегаткою до Міжнар. Інституту вибрано п-ню Пелагію Кучкуду.

Олена Бемко, реф. преси

Піонерки-фундаторки будови вищої католицької школи у Дітройті. Це передові Союзянки — пп. Анастасія Білоус, Марія Бережанська, Марія Смарсь і Марія Явна.

Mrs. Anastasia Bilous, Mrs. Maria Berezowsky, Mrs. Anna Smars and Mrs. Maria Yawna founders and campaigners for Ukrainian High School Funds in Detroit, promoted 200 donors at \$100.00 each for this project.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Будова вищої школи

У Дітройті розпочалась акція будови української католицької школи, що мала б давати середню освіту учням, які закінчили початкову школу. Це великий почин, що вимагає поважних фондів. Проголошено акцію фундаторів, що зложили б по 100 дол. на ту ціль.

У цю роботу охоче включилися Союзянки. Чотири з них, а саме пп. М. Бережанська, А. Біловус, М. Смарсь М. Явна розгорнули акцію і впродовж короткого часу здобули 200 фундаторів. Кожен із них зложив по 100 дол. і більше на ту ціль. Це найкращий доказ, що вони рухливі й жертвенні, а наші люди розуміють вагу рідного шкільництва.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Свят-Вечір 42 Відділу СУА

Згідно з давньою традицією 42 Відділ влаштував дня 17. січня свій Свят-Вечір у залі Дому СУА. За столами засіли Управа Відділу, членки і запрошені гості. Коли сотрудинок парохії о. Мартинюк поблагословив страви і провів молитву, голова п-ні Пашук, відкрила гостину і передала ведення її почесній голові п-ні Анні Бойко. Зчерги голова Централі п-ні Олена Лотоцька поділилась із присутніми профорою і вечір почалась.

Потім п-ні Бойко з питомою собі щирістю пригадала значення Свят-Вечірньої традиції і закликала вшанувати мовчанкою померлих членок. Покликала до слова голову Централі й п-ні Олена Лотоцька пригадала членкам зобов'язання, що виростають із свободи й добробуту. Промова п-ні Михайлини Чайковської розворушила всіх. Помимо недавнього 50-літнього ювілею гром. праці вона заявила, що не відчуває тягару свого віку, бо провела його в корисній роботі. Промовила також п-ні Катерина Пелешок, що перебувала у Філадельфії для контролі книжок Гол. Управи. Вона підкреслила значення цих традиційних зустрічей, що цементують Відділи в один гурт. Промовляли ще пп. Л. Бурачинська, О. Гординська, А. Мишин, Є. Задорожна, П. Малиновська. Всі склали побажання і раділи цій традиційній зустрічі.

На кінець голова п-ні М. Пашук за-

крила свято, подякувавши присутнім за участь.

Присутня

Христини нового Відділу СУА

Вже давно заходило жіноцтво коло заснування нового Відділу, що гуртував би жіноцтво з центральних земель України. Хоч і було багато рухливих одиниць в інших Відділах СУА, проте рішили згуртуватись в один Відділ, щоб проявити свій окремий підхід до праці в СУА. Недавно тому відбулись основні збори Відділу, які завершилися дня 16. січня „христинами“.

У залі зійшлися членки Відділу зі своїми родинами, де засіли за гарно накритим столом. Голова Відділу п-ні Олена Сердюк відкрила гостину, а священник о. Борисенко провів молитву і поблагословив страви. П-ні голова пояснила значення цього свята. Щоб доконати церемонію „христин“, покликана „кумів“, які явились із „символом Відділу“ — малою лялею в нар. строю, на якій красувалось велике число 44.

І ось сповнилась церемонія охрищення. Пані голова проголосила існування 44 Відділу, що приймає наймення Невідомої Героїні, а три пари кумів (п-ні Воскобійник і п. Заборський, п-ні Грабовенська і п. Волков, п-ні Качанівська і п. полк. Дяченко) підтвердили це та обдарували свіжо охрищену „дитину“.

Споживши смачну вечерю, що її приготували членки, присутні стали колядувати. Аж тут несподівані гості — Вертеп Мистецької Студії під проводом п-ні І. Медухи. З зацікавленням вислухали всі гри молодих виконавців, що мандрували із зіркою від установи до установи. Гарне відтворення нашої традиції! Зчерги письменник Сергій Волков прочитав новелю, що включала Свят-Вечірні звичаї. Оплесками присутні винагородили його.

П-ні голова стала викликати представниць інших Відділів СУА, що прибули на це Союзянське свято. Промовляли п-ні Н. Лопатинська (10), п-ні М. Чайковська (20), п-ні О. Грабовенська (43), п-ні О. Котович (46), п-ні М. Баб'як (48), вітаючи новий гурт у сім'ї СУА. Вкінці промовили від Гол. Управи пп. Олена Лотоцька й Анна Сивуляк. Обі пані підкресливали значення цього Відділу, що не тільки являє собою збільшення числа членок СУА, але й приводить особливо дорогих нам сестер з центр. земель. Подібними

словами привітала 44 Відділ голова Окр. Ради п-ні Ірина Качанівська.

На закінчення свята розгорнулась дискусія на тему дальшої праці Відділу. П-ні М. Євсєвська вказала на завдання суспільної опіки, що стоять перед нами. П-ні М. Федосієва пригадала велику потребу осередку для старших самітніх жінок, що їх число зростає. А п. полковник Дяченко повітав можливість товариських зустрічей, що їх повинен Відділ улаштувати. Це допомогло б зживатись нашій громаді та лагодило б усі непорозуміння.

Окремо промовила виховна референтка Відділу п-ні Марія Стратієнко. Вона ж голова Вих. Комісії СФУЖО, отже могла сповістити присутніх про задум Виховного Семінара, що його незабаром урухомить Централья СУА у Філадельфії.

Веселою товариською гутіркою закінчилися „христини“, що внесли багато радості у життя членок.

Склад Управи 44 Відділу: п-ні Олена Сердюк, голова, пп. О. Шкільна й А. Никорович, містоголови, п-ні Галина Царинник, секретарка, п-ні О. Дяченко, касієрка. Референтками стали: п-ні Наталя Гонта організаційна, п-ні Марія Стратієнко культ. освітня й виховна, п-ні Марія Євсєвська — сусп. опіки, пп. Г. Воскобійник і Т. Єфименко — імпрезова й господарська, п-на Леся Гонта преси. До Контр. Комісії увійшли пп. Омелюсік, Заборська і Коломієць.

Щастя Боже!

Присутня

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Річні Збори 46 Відділу

Дата: 10. січня 1960.

Відкрила їх молитвою голова п-ні М. Мила.

Президія: п-ні Юлія Бурак, голова, п-ні Анна Візнер, місто голова, п-ні Антонія Кульчицька, секретарка.

Протокол відчитала секретарка п-ні А. Кульчицька.

Звіти Управи зложили: голова п-ні М. Мила, секретарка п-ні А. Кульчицька і касієрка п-ні А. Візнер, делегатка до Окр. Ради п-ні О. Котович.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Сходини відбувались щомісяця. Відділ взяв участь у Конвенції СУА та у вшануванні 35-літнього ювілею гром. праці п-ні Олени Лотоцької.

б) Культ. Освітня й Імпредова: Влаштовано Вечір Коляд, Свято Ольги Барсараб, одне бінго.

в) Суспільна Опіка: Відділ перевів продажу печива на будову школи й церкви в парохії св. Миколая та зайнявся парохіяльним бенкетом. З каси Відділу пожертвовано 500 дол. на вище згаданий фонд. Відділ пожертвував також 200 дол. на Сиротинець і 100 дол. на будову Духовної Семінарії у Вашингтоні. Окрім того членки відвідували хворих членок та давали на Служби Божі на інтенцію їх видоздоровлення. Брала участь у похоронах померлих членок.

Контр. Комісія перевірила книги, знайшла їх у порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії.

Нова Управа: п-ні Олена Котович, голова, п-ні Меланія Мила, містоголова, п-ні Антонія Кульчицька, секретарка, п-ні Анна Візнер, касієрка. Доглядачками хворих: пп. Єва Вилкінс і Михайлина Колинняк. Господині пп. Марія Співак і Марія Намака.

Контр. Комісія: пп. Зеновія Терлецька і Марія Насевич.

Ухвала: Висоту членської вкладки піднесено до 3.50 річно.

Вечір колядок 46 Відділу

Закінчивши річні збори п-ні голова запросила зібраних до спільної вечереї, що її приготувала п-ні Співак при допомозі інших членок. Гарно прибраний стіл був заставлений солодким печивом, у куті ялинка. Членки зайняли місце, а на знак предсідниці встали і почали молитвою цей симпатичний вечір.

Коли вже закінчено вечер'ю членки заїнтоновували поодинокі колядки, а співали їх усі приявні. По скінченні колядки ініціаторка виголошувала „віншування“. Ті побажання були такі різні, такі оригінальні, поетичні і чудові, що прислухування давало велику духову насолоду.

В такий спосіб переспівано багато колядок, переплітаючи їх веселими дотепами, гутіркою, спогадами з минулих літ та з життя на Батьківщині. Час проминав скоро й мило і ми не оглянулись, що вже пізня пора!

На даний знак знов усі встали з місць, щоб подякувати молитвою Господу Богу за такий гарний вечір, а при цій нагоді згадати членок, що відійшли від нас і помолитись за їх душі.

Олена Котович, голова

Річні Збори 48 Відділу

Дата: 27. грудня 1959.

Відкрила збори молитвою голова п-ні Марія Баб'як. Присутні вшанували мовчанкою померлих членок.

Президія зборів: п-ні Емілія Слободзян, п-ні Вікторія Савчинська, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Вікторія Савчинська, секретарка, п-ні Анна Волчек, касієрка, пп. Софія Куриляк, Ева Олійник, Василина Сербиняк, доглядачки хворих.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна. Відділ відбув 10 місячних зборів. Цього року Відділ відсвяткував 30-літній ювілей.

б) Імпредова: Влаштовано картяну забаву й бінго. Щороку Відділ влаштовує бенкет у День Подяки. Також бере участь в імпредзах інших Відділів.

Контрольна Комісія в особах пп. Е. Слободзян, С. Містерман і І. Пенкальської перевела контролю, знайшла все в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, яку збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Софія Куриляк, містоголова, п-ні Вікторія Савчинська, секретарка, п-ні Іванна Пенкальська, заступниця, п-ні Анна Волчек, касієрка, п-ні Анна Стасик, заступниця, пп. Ева Олійник, Анна Стасик і Василина Сербинюк, доглядачки хворих.

Контр. Комісія: пп. Емілія Слободзян, Софія Містерман, Катерина Марків.

Прийняття: По закінченні зборів запрошено присутніх на малу перекуску, якою провела п-ні Емілія Слободзян. Членки промовляли й провели час на милій гутірці. На пропозицію п-ні Баб'як переведено збірку на пресовий фонд Н. Ж., що дала 23.50 дол.

Вікторія Савчинська, секр.

Збірка на Річних Зборах:

По 2 дол. п-ні Катерина Марків, по 1.50 дол. п-ні Катерина Цибак, по 1 дол. пп. Вікторія Савчинська, Емілія Слободзян, Анна Волчек, Марія Баб'як, Софія Куриляк, Ликерія Цусик, Євгенія Льницька, Анна Стасик, Теодозія Паланиця, Джойс Гладчук, Єва Треніч, Юстина Баран, Анна Стасевич, Параска Капраль, Василина Сербинюк, Анна Войтович, Катерина Баран, Ева Олійник, Анастасія Гриб, Пелагія Луцишин, Софія Містерман. Разом 23.50 дол. Щире Спасибі!

ВИЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Дитяча забава 54 Відділу СУА

Минула Різдвяна метушня і почався товариський сезон. Це дало Управі 54 Відділу поштовх влаштувати дитячу забаву. О год. 4.30 парохіяльна зала виповнилась дітьми й батьками вщерть. Було понад п'ятдесят дітей, а це в нашій невеликій громаді дуже багато.

Програма розпочалась сценою „У лісі на ялинці“. На сцені ліс під вечір. Виходять маленькі сніжинки (дівчатка з садку) і виводять танок. Потім виступають: Дід Мороз (Мирон Леськів), Зима (Марта Матвійків), Метелиця

Із дитячої забави у Вільмінгтоні, Дел.: Група дітей, що виступали у сценці, грали і співали.

UNWLA Branch 54 in Wilmington, Del., arranged a party for children with an entertainment program.

(Марія Стецько), Зірка (Марта Кандюк), Хлопчик (Всеволод Гусар), Дівчинка (Віра Кушнір), Зайчик (Євген Шерба). Інші зайчики — хлопчики з садку.

Сценку поставлено силами наших найменших при співучасті трьох шкільних дітей. Гарні строї, добре освітлення і декорація помогли видобути відповідний ефект, а деякі недоліки в грі публіка радо малим виконавцям простила.

Потім два талановиті учні Ігор Діцьо і Юліян Гарванко відіграли на акордеонах кілька пісень. На закінчення програми маленька дівчинка з садку Марія Леськів проспівала дуже вдало пісеньку про двох півників.

По закінченні програми діти позасідали при застелених столах і зі смаком заїдали смачні пампушки, попиваючи какао. Про це заздалегідь подбала Управа Відділу.

А потім розпочалась забава, що пробігла дуже вдало і вдовoliла батьків і дітей.

Дитяча забава залишила надзвичайно гарне враження. У програмі попи-

сувались учні з садку, що його недавно зложено. Наразі маємо 16 учнів в віці від 2½ до 6 літ. За короткий час діти засвоїли собі багато вправ та забав із співами. Батьки радо приводять дітей, а забава ще більше захопила їх до того.

Лідія Гарванко, реф. преси

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Річні збори 67 Відділу СУА

Дата: 10. січня 1960.

Відкрила збори голова п-ні О. Грицай молитвою і привітала представниць Окр. Ради пп. Салук і Свистун. Мовчанкою вшановано пам'ять двох померлих членок Кузенко і Кордіак.

Протокол прочитала п-ні Анастасія Ковалюк, секретарка.

Президія зборів: П-ні Н. Галушка, голова, а п-ні А. Стечак, секретарка.

Звіти Управи: зложили п-ні О. Грицай, голова, п-ні А. Ковалюк, секретарка, п-ні О. Левицька, касієрка, п-ні Єва Прус, референтка сусп. опіки, п-ні А. Зелик, організаційна, п-ні А. Стечак, зв'язків, п-ні А. Барлецька, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна. Відділ відбув правильно свої сходи. Приєднано заходами секретарки п-ні А. Ковалюк 12 нових членок.

б) Культ. освітня. Влаштовано Свято Жінки-Героїні з участю жіночого хору.

в) Сусп. опіки: Відділ заопікувався „бабусею“ в Німеччині і вислав 2 пакунки до Європи. На фонд „Мати й Дитина“ дано 11.41 дол. Окрім того Відділ створив „Фонд будови школи в Перт Амбою“, де членки добровільно зголосились пекти хліб і таким способом придбали на ту ціль 293 дол. Відділ влаштував базар заходами пп. А. Зелик, Л. Клачко, А. Ковалюк та інших членок і з доходу доложив до фонду так, що на школу Відділ пожертвував 500 дол. Окрім того заопікувався дівчиною померлої членки п-ні Кузенко (трое з них віддав під лікарську опіку, а одне вислав під час вакацій до табору).

г) Зв'язків: Представниці Відділу брали участь у підписуванні декларації Дня Незалежності та у святі з нагоди 250-ліття міста Перт Амбой. Окрім того навіязано контакт із місцевими жіночими організаціями.

г) Господарська: Влаштовано прийняття при імпрезах.

Грошовий оборот: Приходи 525.46 дол. і витрати 565.58 дол.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні А. Харченко ствердила точність книг і поставила внесок на уділення абсолюторії, яку збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні О. Грицай, голова, п-ні К. Малачишин, містоголова, п-ні Н. Галушка, секретарка, п-ні К. Тимків, касієрка. Референтками стали: п-ні А. Ковалюк, культ. освітньою, п-ні А. Харченко виховною, п-ні М. Гелета сусп. опіки, п-ні А. Зелик організаційною, п-ні А. Стечак зв'язковою, п-ні А. Барлецька господарською.

Контр. Комісія: пп. А. Орел, А. Пайтейко, О. Левицька.

Представниця Окр. Ради п-ні Ольга Солук вголосила промову про значення та ціль Союзу Українок Америки. П-ні Свистун, орг. референтка Окр. Ради побажала успіхів.

Прийняття: Заходами орг. референтки п-ні А. Зелик приготовано скромну перекуску, при якій гості гурторили й колядували.

Ольга Грицай, голова
Наталія Галушка, секр.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Звіт із діяльності 69 Відділу

Організаційна: Відділ начислює 50 членок, приєднано в 1959 — 9, вибуло 3. Відбуто ширших сходів 6, засідань Управи 14.

Культ. освітня й імпрезова:

а) Влаштовано чотири імпрези — Академію в честь Жінки-Героїні з виступом власного хору, Чайний Вечір (весела програма), закінчення року в садку (попис дітей), Осіння Забава зі спеціальною декорацією залі. Окрім того участь в інших імпрезах, як виступ танцювальної групи дітей під час бенкету Нар. Дому, деклямація членки на Святі Героїв, участь дітей у поході з нагоди 125-ліття Лорейну.

б) Відчитано 5 доповідей на теми: „Великодні звичаї в Україні“ (С. Лучаковська), „На виховні теми“ (О. Пашин), „Пам'яті Ольги Басараб“ (д-р С. Карпінська), „Н. Кобринська на тлі своєї доби“ (п-ні Купчинська), „За орг. справність“ (І. Кашубинська).

в) У ділянці нар. мистецтва переведено два почини. Перший — це курс нар. танків для дітей під проводом п-ні Пашин. Перша група (6—10 років) мала 14, а друга (10—13 років) 17 учасників. З рамени Відділу п-ні Пашин допомагала у переведенні курсу танків

В. Авраменка. Другий почин — це показ народного вбрання з демонстрацією на живих моделях. Пояснення до цього дала п-ні Є. Мацілінська на ширших сходинах членок.

г) Хор Відділу (18 членок) під проводом п-ні Д. Микити опрацював пісні „Лугом іду“, „Встає хмара з-за ліману“, „Зірвалася хуртовина“, „Коли ви вмірали“, „Заквітчали дівчатонька“, „Ви жертвою в бою“.

Виховна:

Від лютого до травня 1959 Відділ провадив раз на тиждень садочок, в якому навчалось 23 дітей. Вели його пп. Дейчаківська і Пашин.

Сусп. Опіка:

а) Допомога за океаном обіймає — патронат над школою в Людвігсфельді (30 дол. місячно) та підтримка п'яти родин в Європі. Окрім того вислано 27 пачок на 23 адреси.

б) Допомога потребуючим у Лорейні, а це — відвідування хворих по шпиталях.

Фонди на цю роботу придбано зі збірок та імпрез.

Грошовий оборот Відділу виказує у 1959 р. 1.414.55 дол. приходу, а 1.309.59 дол. витрат.

С. Лучаковська, секретарка

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

Річні збори 70 Відділу СУА

Дата: Дня 13. грудня 1959.

Збори відкрила голова п-ні І. Свистун.

Президія зборів: п-ні М. Стефанів, голова, п-ні Л. Порохняк, секретарка.

Звіти Управи: голова п-ні І. Свистун за всіх членів Управи і касієрка п-ні Дарія Колатало.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відбулось п'ять ширших сходів (з того двоє святочних) і чотири засідання Управи. Відділ начислює 40 членок, з того вибуло 7 з причин здоровних та перетяження працею. У Конвенції брали участь дві делегатки (голова п-ні Свистун і містоголова п-ні Лужняк), в Окр. З'їзді також дві (п-ні Свистун та п-на Гавриліншин). На одні ширші сходи запрошено п-ню Н. Чапленко, культ. освітню референтку Гол. Управи.

б) Культ. Освітня: Одні святочні сходи були присвячені пам'яті Ольги Басараб, а другі Мазепинським роковинам. Доповіді з тих нагод виго- (Докінчення на обгортці)

Українська жінка є зосводарна.

Вона щадить, а ошадності складає тільки в солідній фінансовій установі, такий як

НАЙБІЛЬША УКРАЇНЬКА ЩАДНИЦЯ

The Parma Savings Co.

В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

- основана 1915 року;
- пережила велику господарську депресію в 1930 р. без ніяких втрат для депозиторів;
- ошадності обезпечені до 10,000.00 долярів Федеральною Агенцією;
- платить 4% на ошадності;
- привітна й скоро обслуга;
- понад 16,000,000.00 долярів майна.

ЦЕНТРАЛЯ:
5839 Ridge Road
CLEVELAND 29
(PARMA), OHIO
Tel.: TUXedo 4-8700

ФІЛІЯ:
(Ukrainian Office)
2190 Professor St.
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. PRospect 1-3627

Щ А Д І Т Ь
ПО МОДЕРНОМУ
— ЩАДІТЬ
ЧЕРЕЗ
ПОШТУ
Платимо кошти пересилки

КОЖНЕ ЩАДНИЧЕ КОНТО
ОБЕЗПЕЧЕНЕ ДО \$10,000.00

Federal Savings & Loan
Insurance Corp.
WASHINGTON, D. C.

Кожна поштова скринка
це вхід до

The Parma Savings Co.

☞ **То не все одно ДЕ складати ошадності** ☜

ПАССЕЙК, Н. ДЖ.

(Докінчення зі ст. 32)

досила культ. освітня референтка п-ні М. Бакалець.

Імпредова: Влаштовано Свято Матері зі співучастю пластунок та членок СУМА. Його відкрила п-ні М. Стефанів, а доповідь виголосила п-ні Д. Колатало.

г) Сусп. Опіки: Відділ перебрав опіку над школою в Ст. Мартіні (Австрія) й опікується „бабусею“ в Німеччині. Вислав дев'ять пачок одягу на Лемківщину. Призначив допомоги Т-ву Опіки над Інвалідами та Рідній Школі в Пассейку. Перевів передсвяточний базар та продаж печива на будову нової церкви.

Нова Управа: п-ні Марія Химинець, голова, п-ні О. Площанська, містоголова, п-ні Л. Порохняк, секретарка, п-ні Е. Лужняк, скарбник. Референтками стали: п-ні М. Бакалець організційна, п-ні М. Стефанів культ-освітня, п-ні М. Мартинюк імпредова, п-ні Д. Колатало пресова, п-ні Бук сусп. опіки.

Контр. Комісія: пп. І. Медвідь, І. Свислун, І. Чайківська.

Дарія Колатало, прес. референтка

УВАГА!

УВАГА!

ВИСИЛКА ПАЧОК В УКРАЇНУ

Висилаємо пачки аж до 44 фунтів звичайною і легунською поштою, чи то принесені до нас особисто, чи переслані поштою, та негайно виготовляємо документи.

Як уже відомо, можна пересилати у пачках тільки нові речі. Також радимо посилати менше готових речей, бо оплати від них вищі.

Маємо на складі великий вибір різномірних товарів (шкіра, матерії, полотна, хустки і т. п.) до пачок, які продаємо по дуже низьких цінах.

ПАЧКИ НАДАЄМО НА ПОШТУ ТОГО САМОГО ДНЯ, КОЛИ ДО НАС ПРИНЕСЕТЕ, А ДРУГОГО ДНЯ ОДЕРЖИТЕ З ПОШТИ ПОСВІДЧЕННЯ. Тому наші пачки доручують: легунські за 6—10 днів, а звичайні за 4—6 тижнів. Хто не вірить, може переконатись.

General Parcel & Travel Co.

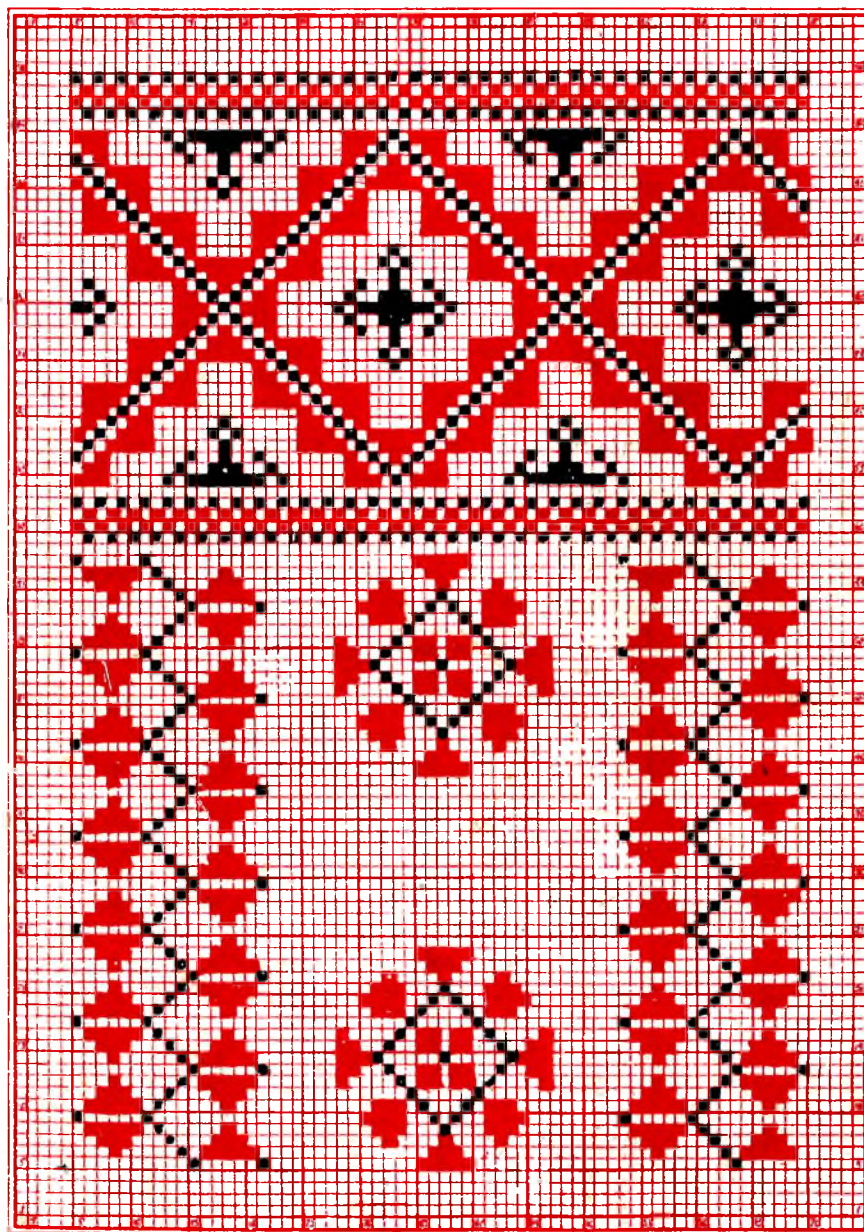
632 W. Girard Ave., Philadelphia 23, Pa.

Tel. WA 5-8878

ІНЖ. О. СТОЙКЕВИЧ

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
909 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія I., Ст. 3. — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з Київщини

Взір із рукава жіночої сорочки з околиць Бородянки
(на границі Полісся)

Із збірки Людмили Демиденко

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

980 р. — 970 літ, як на київському престолі засів князь **Володимир**, поборовши свого брата Ярополка. Тридцять п'ять літ його панування стали для княжої Русі добою розквіту і принесли їй світло християнської віри.

1580 — 380 літ, як князь **Константин Острозький** заснував в Острозі вищу школу, яку називано академією або колегією. До неї князь запросив найвизначніших українських і чужих учених, які розгорнули широку письменницьку й наукову працю.

1880 — 80 літ тому засновано у Львові часопис „Діло“. Його редактором був Володимир Барвінський, юрист із широким знанням економічних і соціальних питань. Часопис мав вивести народовецький рух із літературних зацікавлень до праці на політичному полі.

—o—

860 р. — 1100 літ, як у Києві померла **Доброгніва**, дочка київського посадника Улеба. Про неї ходять багато переказів, одначе є й історичні докази на те, що вона жила й діяла в Царгороді. Туди попала бранкою, але дійшла до визначного становища й повернулась на Україну.

Лютий 1940 — 20 літ, як у Празі померла, оточена дітьми і внуками — **Софія Федорівна Русова**. Багате її життя включало боротьбу за політичні права, оживлену педагогічну працю, поважні наукові й літературні зацікавлення. Український жіночий рух завдячує їй багато успішних виступів на міжнар. ґрунті.

Відновлюйте вашу передплату вчас, чим досягнете мільє почуття упорядкованості, а видавництво зрівноважений бюджет.